

צבאלון

צבא המלך הבריטי
המלכה המאוחדת

צקלון

לקט תרגומים

תוכן העניינים

התקלות פתע	הבריג' ד. מילס-רוברטס	3
סיור על גלגלים	הקפ' נ. א. שאקלטון	15
טקטיקה במלים פשוטות	הקול-לויט' ד. ז'. באלארד	29
כיצד היית עושה זאת אתה?	הקפ' ב. ל. לאיילס	38
מדף הספרים		41

צבא הגנה לישראל
הוצאת "מערכות"

אייר תשי"ט - יוני 1959

מ. 75 (כרך ז')

"מערכות"

בית ההוצאה של צבא הגנה לישראל

עורך ראשי: סא"ל אלעזר גלילי
סגן עורך ראשי: סא"ל גרשון ריבלין
"מערכות": קצין עריכה סרן מיטה ברימר
עוזר קצין עריכה סגן אלכסנדר לוי
"צקלון": קצין עריכה שרגא גפני

ספרים להנצחת החייל: העורך ראובן אבינעם

מוזכרת המערכת: מרים נתנאל

המערכת והמנהלה: הקריה-ת"א, רח' ג' מס. 1

תמונת השער

"סיסלאג" — טיל נגד-מטוסי בריטי חדש

הטיל, המשתייך למשפחת טילי "פני-שטח" (אניה) אל-אוויר, העמד במבחן נים מקיפים על אניית-ניסויים של הצי הבריטי, ולאחרונה נאמר בפרסום בריטי ממשלתי בענייני הגנה, כי טיל זה יהיה הנשק הנגד-מטוסי הראשי לטוח-ארוך בארבע אניות-מלחמה חדשות (מדגם "קאונטי") של הצי, אשר יחומשו גם ב"משלימו" של טיל זה, — ה"סיקסט", שהוא טיל לסוחים קצרים. בתצלום זה, מן הראשונים שהותרו לפרסום, נראה ה"סיסלאג" על כן-השיגור שלו, המתואם להתקנה על סיפון אניה.

מקורות ומחברים

(הארות והערות לקורא)

התקלות-פתע מאת הבריג' ד. מילס-רוברטס

במסע המלחמה בתוניסיה, ב־1943, נתקלו 250 אנשי "קומנדו" בריטיים, חמושים בנשק קל, ב־1.800 צנחנים גרמניים, בסיוע טנקים, בעת שהללו התקדמו אל יעדיהם. הבריטים הופתעו — הם יצאו לדרך רק כדי ללכוד פטרול-קרב גרמני, אשר השמועות עליו אמרו שהוא מונה כ־100 איש...

פרשת-קרב זו מדגימה היטב כיצד נוצר "ערפל הקרב" — וכיצד הוא מתבהר. זאת ועוד: — היא מדגימה שיקולים טקטיים הנכונים הן בקרב-התקלות והן בקרב-השהיה. המחבר נמנה על הותיקים והמנוסים שבמפקדי "יחידת-ה"קומנדו" הבריטית. הפרשה לקוחה מתוך ספרו על עלילות ה"קומנדו" במלחמת-העולם השנייה, "התנגשות בלילה" ("Clash by Night").

סיור על גלגלים מאת הקפיטן נ. א. שאקלטון

בסכמו את לקחי של הצבא הקנדי בהפעלת מכוניות-שריון למיניהן במשימות סיור, גישוש, מרדף ובתפקידים אחרים, במלחמת-העולם השנייה — מצביע המחבר על הנדושה ממכוניות אלו ומן הצוותים שלהן, לשם השגת מלוא התכליתות בפעולתן. המאמר לקוח מתוך כתב-העת "ג'ורנל הצבא הקנדי".

("Canadian Army Journal")

טקטיקה כמילום פשוטות מאת הקולונל-לויטננט ז. ז. באגלרד

הלשון הצבאית, בדומה ללשון-החוק, נוטה לעתים (ובסוגריים נוסף) — לעתים קרובות) למשפטים רצופי מילים "מקצועיות", המחוברות זו לזו במקף-מחבר והנסמכות לראשיתיות או סומכות ראשיתיות, שהם צרה בפני עצמה, ובמיוחד לטקטיקאי-המתחיל. רשימה רווית-הומור זו, של מרצה אוסטרלי בטקטיקה, מלמדת אותנו להגמל מדברים ומדיבורים טפלים, משעממים וקשים-לזכרון ולשינון — ולהעיר מתרומתו, שעה שאנו ניגשים לטיפול בבעיות טקטיות, את השכל-הישר שלנו. הרשימה לקוחה מ"ג'ורנל הצבא האוסטרלי".

("Australian Army Journal")

כיצד היית עושה זאת אתה? מאת הקפיטן ר. ז. לאילס

הבעיה שלפנינו מכונת במיוחד למפקדי מחלקות-סיור של יחידות-שריון — אך היא "שוה לכל נפש"; כל אחד ואחד יכול לנסות כוחו בפתרונה.

הבעיה לקוחה מתוך בטאון חיל-השריון האמריקאי, "שריון".

("Armor")

קרב-מופת

התקלות-פתע

הבריגדיר ד. מילס-רוברטס

ב־24 באוקטובר, 1942, נפתחה מערכת אל-עלמין. הארמיה השמינית הבריטית, בפיקודו של הגנרל מונטגומרי, החלה מתקדמת במחץ רב על פני המדבר, לעבר תוניסיה.

ב־7 בנובמבר עלתה הארמיה-הראשונה הבריטית, בפיקודו של הגנרל אנדרסון, במקומות שונים בחופי צפון-אפריקה הצרפתית. בסופה של השנה החזיקה ארמיה זו קו מוצבים בתוניסיה, שהתמשך מצפון לדרום, כשישים-וששה קילומטרים מערבית לעיר תוניס.

צבאו של רומל היה נסוג מפני הארמיה-השמינית לתוך תוניסיה, וצבאו של הגנרל הגרמני פון ארנים כבר נמצא בתוניסיה. הכרת היה לגרמנים להבטיע מתוך שטח צר ורחוק זה. משימתה של הארמיה-הראשונה הבריטית היתה להחזיק בעמדותיה, בכל מחיר, ולתחום את האויב במלכודת הנסגרת עליו.

ב־26 בפברואר, 1943, ניסו כוחות גרמניים מצבאו של הגנרל פון ארנים לתקוע תריז בקו מוצבי-ההגנה הדליל של הארמיה-הראשונה הבריטית. הם לא כבשו את יעדיהם. יחידת ה"קומנדו" מס' 6 הבריטית נטלה חלק בקרב זה. זהו סיפורו של מפקדה.

הייתי יושב באהלי באותו לילה. מתכנן תכנית לקראת יום המחרת, כאשר גודע לי שאחד מרציה-אופנוע שלנו נורה. בהיותו במרחק מסוים בהמשך הדרך. פטרול שנשלח לחקור בדבר חזר כעבור ארבע שעות. לאחר שבדק באופן יסודי את הסביבה החשודה הקרובה בלא שנתקל אף בגרמני אחד. בדרכו פגש הפטרול במספר ערבים מקומיים, שמסרו ידיעות על כוח גרמני אשר חנה בין השיחים, הרחק יותר מזרחה. מספר הגירסאות על גודל הכוח הגרמני היה כמספר מוסריי הידיעה, ולפי האומדן הממוצע מנה כמאה איש.

עובדה הידועה לגנאי היא שידיעות המתקבלות ממקורות של ילדים אינן מדויקות, אך ידיעות אלה, ופרטים על מקורותיהן, נשלחו למטה-הדיביוזיה. זמן קצר לאחר זאת שמענו קולות רובים ומקלעים, בצירוף כמות מסוימת

של רעמי-הפגזות, ממרחק רב. נשמע הדבר כאילו „התבשל משהו חם ביותר“ בסביבות מישור גאובאלט, שנמצא במרחק כ-15 ק"מ, באגפנו השמאלי. המולת הקרב נשמעה היטב, בשל כיוון משב הרוח.

באותה תקופה מנתה יחידת הקומנדו מט' 6 רק 250 איש, כולל כל הדרגות. זרם האבידות המכלה והבלתי-פוסק (מבלי שנתקבלו שום תגבורות) הקטין מעו-צמתה המקורית, בת 400 האיש, שלקחו חלק בנחיתה הראשונה בצפון-אפריקה. אולם האנשים היו במצב-גופני משיבי-רצון ולמודי-נסיון. מנינו ארבע פלגות, במקום השש, שלפי התקן, הקצינים מפקדי הפלגות, רובינסון, ביל קאוד, ג'והן מיין ופאול דייויס, היו כולם לוחמים מהימנים ובעלי נסיון רב.

המאהל שלנו מוסתר היה היטב; כל הבהובי-אש לא נראו וזקיפים עירניים הוצבו למשמר. שאון-הקרב מכיוון הגאובאלט גבר והלך; במכשיר האלחוט קיבלנו את הידיעה שפעילות פטרולי האויב בגזרת הבריגדה ה-11, זו שמשמאלנו, רבה היתה.

בינתיים היה ג'והן בונבין, קצין-ווטר מוכשר ביותר, מכין את עצמו להוליך פטרול-קומנדו כדי לברר את אמיתות השמועה שהובאה על ידי הפטרול האחר, על כוח גרמני בקרבתנו. הלילה המכביד כמעט ועבר, והשחר עמד להפציע. בונבין וקבוצתו יצאו לדרכם בשתי משאות, כדי לעבור חלק מהדרך בנסיעה — בחלק האחר יהיה עליהם לנטוש את הכביש ולפנות לעבר השיחים. למהירות נודעה חשיבות חיונית ביותר — והיה עליהם לעבור מרחק רב למדי ברגל, בטרם יגיעו אל מטרם.

עמדתי בין השיחים בקרבת אהלינו — עלטה פרושה היתה עדיין, אך השחר כמעט ועלה. זה עתה יצא הפטרול של בונבין לדרכו. שקט גמור אפף את הסביבה, כאילו אין בה נפש-חיה, ואפילו קולות-המקלעים הרחוקים, שנשמעו ממישור-גאובאלט, הרחק משמאלנו — נשתתקו. בעתות מלחמה, תחילתו של כל יום — בסביבות שאינן מוכרות — גוררת אחריה חששות. המשימה שהיתה מוטלת עלינו — לסייר באופן שיטתי את האיזור כולו — תבעה מאמץ רב מן הכוח המועט העומד לרשותנו. הכביש שמלפנינו, שגבל בשפת השטח השיחי, היה בשימוש יום-יומי לתנועות-צבא רגילות בין מישור-גאובאלט ובין אל-ארוזה, למרות שהחציצה היחידה בינו ובין הגרמנים היתה רק „הכתם הירוק“ (כך נתכנה השטח המגודל שיחים) בלבד.

לפתע נשמע צרור ממקלע-קל, ושתי מכוניותיו של בונבין, שהרחיקו ממני כ-650 מטרים, נעצרו מיד. מפסגתו של רכס גבוה, שהקביל לרכס עליו היינו ממוקמים, פתחו מספר מקלעים קלים גרמניים באש. רכס זה, בדומה לזה שעליו

היינו אנחנו, נתמשך מהגבעות בכוון אל הכביש. אנשיו של בונבין קפצו מתוך המכוניות — ומאחורי סוללה, שבצידו של הכביש, השיבו אש.

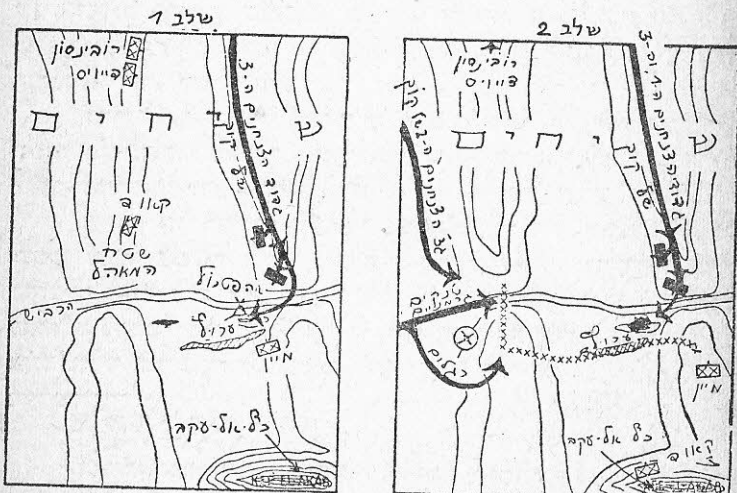
שיערתי בנפשי שנתקלו באחד מפטרולי-הקרב החזקים של דיביזיית „הרמן גרינג“, אשר על אודותם סופר לנו. פטרולים אלה מנו, בדרך-כלל, בין 50 ל-100 איש, ולאחר שהיו תוקפים את כלי-הרכב הצבאיים, שנעו על הכביש, בהתקפות-סתע לא-יזומות, היו חוזרים אל קויהם-הם. היה עלינו לעשות כל מה שביכולתנו בכדי למנוע פטרול זה מלחזור לבסיסו.

שאר פלגות-הקומנדו נמצאו בכוננות לתזונה, פרט לאנשי פלגתו של ביל קאוד, שאותם השארתי בעמדותיהם. אנשיו של ביל פתחו מיד באש על הגרמנים שהיו בעבר השני של הבקעה. דומה היה שהפתיעו אותם וכאשר פגעו הצרורות הראשונים שלנו בעברה השני של הבקעה — השתטחו על הקרקע כל הגרמנים שלא נפגעו. הגרמנים השיבו אש מיד.

ג'והן מיין הריץ את פלגתו באיגוף, מימין לכביש, כדי לבוא על הגרמנים מכוון אחר — ועלי-דיכך להחליש את הלחץ בו נתון היה בונבין.

שלחתי את רובינסון ואת פאול דייויס עם פלגותיהם הרחק יותר, להמשך שלוחת-הרכס שלנו, כדי לנתק את נתיב-הנסיגה של פטרול-הקרב הגרמני. כל ארבע הפלגות עמדו בקשר אלחוטי עם המפקדה.

עתה התנהל קרב-אש לאמיתו מהעבר האחד של הבקעה לעברה האחר, בין

פיקדא. האקוק אל-הג'י'ס בסי' 10 נתיב הנסיגה XXXXXXXX כסי' 10 ארמיה 101-760 מ (מסיק) המחבר וד' 1941

פלגתו של קאוד ובין הגרמנים. קול הנפץ החד של ה"שפנדאו"¹ הגרמני התמוג עם הטורטור האיטי של ה"ברנים"² ומפצי רובי ה"גאראנד"³ שלנו בעלי קצב-האש המהיר.

שתי שלוחות-הרכס הלכו וקרבו האחת אל השניה ככל שנתמשכו מהכביש אל תוך השטח השיחי והמרחק בינינו ובין האויב היה פחות מ-550 מטרים. אנשי האויב היו לבושים בסרבלי חאקי-ירוק וחבושים בקובעי-הפלדה השטוחים של הצנחנים הגרמנים — ומספרם נראה רב עד להפחיד. מלבד המדים — שכבר זהינום כמדי יחידות-הסער של ה"לופטוואפא"⁴ (כגון דיביזית "הרמן גרינג") — היה עוד פרט שאיפשר לנו לזהות את האויב, והוא קול-הירי הצורם של מקלעי-ה"שפנדאו". יחידות פחותות בערכן השתמשו במקלעי MG 34⁵ הגרמניים, הישנים — שהיה להם קצב-אש קטן יותר וקול-ירי נמוך יותר.

גאולי נוקס⁶ הופיע ואמר שמיין (אשר יצא עם פלגתו לאגוף את האויב, ונע מימין לכביש) העביר הודעה באלחוט, לפיה הוא מנהל קרב עם קבוצת גרמנים שחצתה את הכביש לצידו הימני, והנמצאת עתה בשטח החזה. שמיד מעבר למקום בו היו אנשיו של בונבין, עד עכשיו לא הצליח מיין להגיע אליהם. לא ארך הזמן וקבלנו מבקרים מרובינסון ומפאול דייויס, שהיו בתוך השטח השיחי. הם הנחיתו מהלומות כבדות על שדרה גרמנית, שהיתה כנראה בדרכה להתחבר עם הכוח הגרמני שליד הכביש. יכולנו לשמוע את שאון ההתנגשות הזאת. נראה היה שכיס-האויב הראשון שנתקלנו בו, ליד הכביש, הוא יותר מאשר פטרול-קרב מוגבר. על-כליפנים, היינו ממוקמים באופן שאיפשר לנו להצליף כהוגן בשדרה הגרמנית, וזאת הוספנו לעשות.

דווחנו באלחוט אל העורף על מצבנו החדש. כתשובה קבלנו את הידיעה ששתי הבריגדות שבאגפינו מותקפות גם-הן — אמנם, לא נגע הדבר לנו במיוחד, מאחר שכל אחת מהן היתה במרחק של 13—11 קילומטרים מאתנו. ציינתי את העובדה, באומרי זאת לגאולי נוקס, שבעצם לא נשמעה אש רובים מהצד שכנגד. נראה היה שהכיתות הגרמניות מפעילות לפי תור את מקלעיהן התכליתיים. אחד המקלעים האלה הוזה קדימה, מחוץ לכל הסוואה, וצורור מאחד ה"ברנים" שלנו חיסל את המקלען ופצע את עוזרו. במהירות הבזק נסחבו אלה לאחור ושנים אחרים הוסיפו להפעיל את המקלע.

(1) מקלע קל גרמני. — המער.

(2) "ברן" — מקלע קל בריטי. — המער.

(3) רובה אבטומטילמחצה מתוצרת ארה"ב. — המער.

(4) חיל-האוויר הגרמני. — המער.

(5) שהיה בשימוש בצבא, בימי מלחמת העצמאות, וכוונה בשם "מגלד". — המער.

(6) שלישו של המחבר. — המער.

גאולי העיר שכל הענין מתחיל להסתבך. עניתי לו שככל שיסתבך יותר וככל שנקדים להגיע למצב של קפאון — יגרם לי הדבר קורת-רוח. עלינו לבזבז את זמנם ולהשהותם — ושהיה, לגבי הגרמנים, פירושה כשלון.

דייויס, הרב-סמל הגדודי המצויין שלנו, היה בהודמנות זו, כבכל אחרת, כמעיין המתגבר של כוח ועוצמה. הוא היה מוכה במחלת-נשק ולא היה כלי-נשק איזה שהוא שלא הופעל בידיו, יהיה מצבו הטכני אשר יהיה. מספר שבועות לפני-כן הצליח דייויס להתקין שני מקלעים-בינוניים (שהוצאו מתוך שברי מטוס "מסר-שמידט" שהתרסק) על חצובה מיושנת של מקלע ברן — ועתה ממש יצא מכליו מעוצם חפצו לנסותם. הוא היה צועק וחוזר וצועק: "מבקש רשות לירות, המפקד!" אמרתי לו להמתין. בהמשך הבקעה ראינו את השדרה הארוכה של הגרמנים. "הנה המטרה לפניך, רב-סמל", אמרתי, "פתח באש!" הטווח, שהיה ארוך, במידת-מה, התאים לכלי-הנשק שלו. היה זה מחזה מרהיב-עין לראותו כפוף מאחורי מקלעיו המאולתרים. פועלי מפעלי "שפנדאו" היו משתאים בודאי אילו הוגד להם שאותם כלי-הנשק, שהורכבו בידיהם, יהפכו לחרב פיפות, וביום-מן-הימים תבקע אשם ותרטש את בטנם של בני הגזע העליון בצפון-אפריקה.

בשלב זה היתה השדרה הגרמנית העיקרית נתונה לאש משלוש עמדות נפרדות באגפה השמאלי. בקשתי את עזרת גדוד-הסיור, מאתיים וחמישים אנשינו נמצאו כולם בפעולה ונדרשה לנו איזו עתודה, כדי שנוכל לטפל כיאות בהתקפה רבתי זו.

במשך כל אותו זמן התנהל קרב רעשני. התקדמות הגרמנים נבלמה, ולעת-עתה הוצמדו לקרקע. המשך ההתקדמות היה חיוני להם — ובליתם היתה חיונית לנו. גורם הזמן היה הגורם הראשון במעלה לגבי שני הצדדים ב"משא-ומתן" הזה. כבר עברו ארבע שעות ומחצה מאז החל הקרב. המולת-הקרב היתה רצופה ומבעיתה — צרימת המקלעים הגרמניים, התקתוק האיטי יותר של ה"ברנים" והפיצפון החד של רובי ה"גאראנד" האמריקאיים, החצי-אבטומטיים, שלנו. ההתרג-שות שבמגע סוער זה היתה עצומה, אך איש משני הצדדים לא רוח נחת. כמוכן, בעת שמתנהל קרב-אש, לעולם אל תהיה ניח — כי באם תעמוד על עמדך עלול אתה להמצא בתוך כוונותיו של צלף איזה שהוא. רב-חובל אחד, זקן בן שמונים שנה, סח לי פעם, כעצה נגד הזדקנות ומות, "היה תמיד בתנועה". למימרה זו נודעה עתה משמעות מעשית.

בינתיים נחפרו שוחות-נשק לא עמוקות ביותר, חודי האהלים, במאהל שמא-חורינג, נקרעו לסחבות בכדורים. לפתע בא רב-טוראי סמית ושאל בדאגה: "המפקד, האם רצונך שאחפור שוחת-נשק בשביל היין?" הבעתי את הסכמתי המלאה, הית לי באהלי כד, שהכיל גלונים אחדים של יין-אדום.

ראיתי את אחד האנשים משתמש ברובה "ליאנפילד" — כל הרובים שלנו היו מתוצרת "גאראנד" ואין לי כל מושג מהיכן השיג את הרובה הבריטי. הוא היה מחסנאי וכאשר יעצתי לו עצה אבהית בנוגע לשינוי עמדה, אמר לי: "המפקד, זהו רובה כביר; כמעט ואין לי הזדמנויות רבות לירות, אך היום הרגתי חמשה גרמנים ואני נהנה מעצמי". שבועות לאחר-מכן, שאלתי את שלישי נוקס על אודות חייל זה. "כן", אמר, "הייתי לידו בהמשך אותו יום. צרור ממקלע שפנדאו ריסק את רובהו הקטן. הקנה התעקם ונראה כאילו נהפך לחכה. יכול היה לדוג בה כריש".

שמעתי צעקה אשר הכריזה על בואם של שבע נוסאות-ברן" ושלושה משורינים קלים, מגודד הסיוור — גם המשוריינים הללו היו בעלי שריון קל בלבד, ונשאו מקלעי-ברן". הם היו בלתי-חדירים רק לאש בלתי-מכוונת של כלי-נשק קלים. בכל זאת היתה לנו עכשיו מעין עתודה ניידת. העתודה הזו הוסיפה לנוע כמאה מטרים לכוון האויב, ונעצרה באש כבדה שלו. על-ידי-כך הצלחנו להחזיר אחדים מהפטרול של בונבין, נוסף על כ-20 שבויים ממחלקה גרמנית, שהתקדמה כדי לנתקם. על הפטרול עבר פרק-זמן קשה מאוד. ג'והן בונבין ואחרים נהרגו, לאחר התנגדות למופת. אחרים נפצעו, ואחדים נפלו בשבי.

חלק הארי של השבויים שלקחנו היו אנשים גבוהי-קומה ורבים מהם דברו אנגלית. חיילים-ציידים" אלה, שנשתייכו ליחידת הצנחנים המובחרת, רגימנט קוך, עשו רושם כביר. הם חייכו מאוזן אל אוזן, בראותם את תגי יחידת-הקומנדו — הן היינו לאויבים ותיקים, ולחמנו זה בזה מאז החלה הפעילות במישור גאובאלט, ששה שבועות קודם-לכן. מהם למדנו לדעת שהיתה זו התקפה-רבתי, וכי רגימנט שלם, ובו שלושה גדודים, מעורב ללא-כל-ספק בענין — כוח בן 1600 איש, ויתכן שנוספים יבואו בעקבותיהם.

היה זה בלתי-אפשרי להעביר דוח-מצבי מלא ומפורט על גלי-האתר, אך התפתחות חדשה זו היתה בעלת-חשיבות ראשונה במעלה, ולכן הוריתי את ג'וק מקלאוד להגיע אל מפקדת הבריגדה ה-11 ולמסור אישית את הדוח במלואו, לגבי המצב בכללו — דוח אשר יועבר אל הגנרל, בנוסף לדוחים הקודמים שלנו. הכרחי היה הדבר שהעובדות המלאות, על אודות ההתנגדות הבלתי-צפויה שנתקלנו בה, תהיינה ידועות וברורות. הגנרל שם את הדגש על מודיעין, בינתיים נמשכה פעולת-ההשהיה.

שום דוח לא הגיע מהכוח שהיה בין השיחים (הפלגות של רובינסון ודייויס) ושלישי גאולי נוקס ניסה פעמים מספר ליצור מגע אתם. אף-על-פי-כן נראה היה שכל תגבורת לא הגיעה אל השדרה הגרמנית שהתמקמה על הרכס שמולנו — וניתן היה לשער שהתקדמותה נעצרה זמנית. יתכן ויהיה סיפק בידינו לאכול את

ארוחת-הבוקר. פקדתי על פלגתו של קאוד ועל פלגת-המפקדה לקבל את מנותיהן לסירוגין, ומן הרב-טוראי סמית, העשוי ללא-חת, ביקשתי להביא גם לי ארוחה. ברגע לכתו "לארגן" את הארוחה קיבלתי דוח, שהודיע על קבוצת-אויב גדולה, המתקדמת לעברנו מחלקו הרחוק של הרכס שעליו היינו ממוקמים. זה היה מצב קשה ממש — אבל לגמרי לא בלתי-צפוי.

בחורי יחידת-הסיוור, שחיפו על אגף זה, פתחו באש, ומרגמת 3 אינץ', היחידה שלנו, נכנסה גם היא לפעולה. לא היו לכלי זה אלא 50 פצצות בלבד. השלמת תקן הפצצות צריכה היתה להתבצע למחרת היום, עם משלוח האפסנאות. המרגמה טווחה על-ידי בקרת-קול מפסגת הרכס — זה היה כל מה שניתן להיעשות בשעת-דחק זו. בהגיעי אל הפסגה בריצה הבחנתי בקבוצת-אויב במרחק של 550 מטרים. בתחילה ירתה המרגמה "קצר" ומאחר שנמאסה עלי השיגרתיות המשעממת של ספרי-ההדרכה, צעקתי "הוסף מאתיים". התוספת הועילה — ושאר הפצצות הונחתו במקום הנכון. התוצאה היתה, הרצויה ביותר — האויב נסוג והתפור.

נראה היה כאילו גם גדודי-הצנחנים השני של רגימנט "קוך" "קרם עור" ועצמות" — ואמנם אחר-כך נתאמת הדבר. פירושו של דבר היה שכוח בן למעלה מ-1000 איש לוחם נגדנו, קרבו צהרי-היום. הבחנתי בפלוגה מכוח-אויב חדש זה, שנעה באיגוף עמוק לצד שמאל, מחוץ לטוח היעיל שלנו. זה היה הצעד הברור וההגיוני ביותר: להמנע ממגע — ולהמשיך בהתקדמות. הוספנו להפעיל לחץ על אלה שהיו במגע קרוב אנו, ולהחריף את מצוקתם.

לפתע נשמעה קריאה, "טנקים!"

בכביש, הישר אלינו, משמאלנו, התקדמה מחלקת טנקים. היתה סברה ש"הכתם הירוק" (השטח השיחי) הנו בלתי-עביר לטנקים. זו, איפוא, מחלקת-החוד מפלוגת-שריון של כוחותינו שבאה לעזרתנו — שהרי בשום-פנים-ואופן לא יתכן שאלה טנקים של האויב — אלא-אם-כן נפרץ הקו כשמונה מילין משמאל לנו.

בינתיים גדלה סכנת התנועה בין השיחים — אש הגרמנים הלכה ונעשתה כבדה ומדוייקת. מעברו האחר של הכביש, באגפנו הימני, הגיעו אלינו שני גרמנים מוויינים במקלע-קל MG 15. שניהם היו פצועים קשה, פניהם מעוותים מיסורי-גסיסה, והרעש שהקימו היה ללא-נישוא. הרב-טוראי סמית ואנוכי לקחנו מהם את המקלע ואת התחמושת. לא יכולנו לעזור להם במאומה — כמו-כן זכורני שלא הרגשתי כל השתתפות בצערם. חיה הסובלת כאב גורמת לי צער רב — אך באותו זמן הבחילה אותי גישת הגרמנים אל החיים.

"אם אין הדבר לפי-רוחם — לא היו צריכים להתעסק בו" — הערה פילוסופית זאת שמעתי אי-פעם מאנשי הצי.

העפתי עוד מבט לעבר הטנקים ושנינו, פאול לוריין (קצין המודיעין שלי) ואנוכי, (הוא הסתכל לעברם במשך הדקות האחרונות) — הגענו למסקנה הסופית שאלה טנקים גרמנים. על הרכב ומאחוריו היתה לפחות פלוגת-רגלים גרמנית אחת. שלא נטלה, עד כה, כל חלק בקרב.

פקדתי על פלגתו של קאוד וכן על פלגת המפקדה להתמקם בעברו הימני של הכביש, במקום שבו היתה פלוגתו של מיין, לו היו נשארים במקומם הנוכחי היו נמצאים בתוך מלכודת — בין הטנקים שנעו על הכביש ובין הגדוד ה-2, שהתקדם מעבר השטח השיחי.

קשר אלוותי עם רובינסון ופאול דייויס, שנמצאו הרחק יותר בתוך השטח השיחי, לא היה קיים עוד. יתכן ומכשירי האלוט שלהם ניזוקו והוצאו מכלל פעולה במהלך-הקרב. — לא היתה לי כל אפשרות להודיע להם את המתרחש, או להעביר אליהם פקודות נוספות. הטנקים הגרמניים לא יכלו לחדור חדירה ממשית לתוך עמדות אנשינו בשטח-השיחים — וכך היה באפשרותם להמשיך בהטרדת השדרה הגרמנית.

הטנקים קרבו. הוריתי לקצין מגדוד הסיוור לסגת עם נושאות-הברן ועם המשווריינים, הם הצטיינו בפעולתם — אך היו נטולי כל ערך ממשי בפני הטנקים, ולא היה שום צורך שיאבדו בדרך זו. מסרתי להם דוח-מצבי מלא ומפורט, למען יעבירוהו למפקדת-הדיביוזיה. פלגתו של קאוד היתה כעת כולה מעבר לכביש. צעקתי לפאול (קצין המודיעין שלי): „היכן נמצאים גאולי נוקס ורס"ר דייויס?" הוא אישר שהודעתי הועברה אליהם, אך אי-אפשר היה לאתר איש מהם, בשום מקום.

מעמדו החדשה של ביל קאוד הגיע רץ. קבוצה מאנשי-האויב נעה באיגוף, מאחורי הטנקים, וכרגע היא נמצאת מול אנשיו של קאוד, על הרכס שמימין לכביש. קודם לכן, כאשר פקדתי עליהם לחצות את הכביש, אמרתי לרב-טוראי סמית לעלות אל פסגת-הרכס אותו עמדנו לנטוש, להוסיף לירות עד שיגיעו הגרמנים לטווח של 60 מטרים, ואז לרדת גם כן מן הרכס. כאשר סמית חזר, סוף-סוף, שאלתיו אם פגע במשהו. תשובתו באה כהערת אגב, בסגנון יורקשיירי: הוא פגע במספר די-ניכר. סמית היה קלעי טוב למדי — ותשובתו לא הפתיעתני.

לפאול ולי לא נשאר אלא זמן מועט בלבד להגיע, בריצה מהירה, ביחד עם הרב-טוראי סמית, אל מדרון הרכס. מקום בו התמקמו ביל קאוד ופלגתו. במקום זה נתמשך הכביש דרך מעבר צר, קירות המעבר תלולים היו והכבידו על הטיפוס. היינו מטפסים במחצית המעלה, כאשר נעצרו הטנקים הגרמניים הראשונים מתחתינו ופתחו באש ממקלעיהם. למזלנו הרב היתה זוית ההגבהה של המקלעים שלהם קטנה מכדי שיוכלו לפגוע בנו — אף-כי פגעו בשורשי עץ נמוך, שהיה ממש

ותחתיתנו. הגענו לראש המעלה, אך הרגלים הגרמנים היו מרוחקים רק 65 מטרים מאתנו — וממולנו. זכורני שבתחילת אותו שבוע קראתי באחד מספריו של פטר טשייני⁷, ותהיתי כיצד היה גיבורו לאמי קאושון מתגבר על בעיה כזו. בעזרת מושה'כישוף, אני משער — נראה כי היה זה הפתרון היחידי.

אויב לפנינו, אויב מימין לנו, אויב מאחור ומאומה משמאל לנו. פני השטח שם לא היו אידיאלים כל עיקר, אך במרחק-מה מאתנו נתמשך ערוץ — יכולנו לנסות להגיע אליו. אמרתי זאת בחפזן לפאול — החייל הצרפתי הותיק לא הביע כל השתוממות; לא היה לו פנאי להשיב באותם רגעים, בהמשך אותו יום אמר לי, וחיוך נסוך על שפתיו: „באנגליה, בעת אחד מן התרגילים הנפלאים שיש לצבא הבריטי, היינו מוצאים את עצמנו, מחוקים" — לו היינו במצב כזה, כמה צדק באמרו זאת!

פקדתי: „8 כדורים, טען! ניתן לממזרים האלה מכת-אש ואחרי-כן ננסה להגיע אל הערוץ משמאלנו. כולם רואים אותו?" „כן, המפקד!"

המלים הגרמניות „הרם ידיים" נבלעו במטח-אש-רובים, אחר-כך צעקתי: „חדל! היכון! קדימה!" עשרת המטרים הראשונים, באותו מרוץ, במורד הגבעה, היו שקטים כקבר, אך לאחריהם נפתחה עלינו ברעם אש מכל הכלים.

היו עמי שלושה אנשים וכאשר הגענו לקפל-קרקע נמוך, צעקתי: „ארצה!" — רבצנו על הקרקע למשך ארבע שניות, ולנו מחסה מזערי להגן עלינו. אחר-כך — לאחר ששבה רוחנו אלינו — זינקנו קדימה והמשכנו. היתה זו דרך ייסורים לאמיתה. סיכויינו לעברה קלושים היו — לו אך נודדו יותר האויב. זכורני שראיתי כדור פוגע בסלע, והמתכת העוטפת אותו נקרעת. נשארנו לנו עוד 30 מטרים — אחריהם — דילוג לתוך סבך שיחים וקוצים. נחתתי על משהו ומשהו אחר נחת עלי. שלושים היינו — ורק שלושה מאתנו לא הגיעו שמה. היה זה משהו בלתי-רגיל. מסרתי את הוראותי: „אנו עדיין יחידה לוחמת יעילה. נפלס את דרכנו לעבר השטח ההוא, משמאלנו, ונמשיך בפעולת ההשהייה". סיכוינו לצאת מתוך הערוץ היו קלושים, אך עמדנו להעזי לבצע זאת. הסמל נורי, כורה-יפחם חסון מ„קלעי-נורתמברלנד", אמר: „המפקד, הבחורים אתך — ואנחנו יודעים שאתה תעשה זאת". לאחר התייעצות ביני ובין ביל קאוד, בארבע עינים בלבד, אמרתי: „קדימה! מצבנו כאן הוא ביש. עלינו להגיע לקצה הערוץ בטרם יגיעו לשם ראשוני הטנקים — וזהו ענין קשה למדי".

התקדמנו. סבך השיחים המבחיל עיכב אותנו בהתקדמותנו — נוסף על שני

(7) מחבר ספרי „בלשים". — המער.

פצועים שנשאנו אתנו. נושאת-נשק מגדוד-הסיור, שנותקה מחברותיה — התפרצה והגיעה אל שפת-הערוץ. מסרנו לנושאת-הנשק את שני הפצועים שלנו. היה לה סיכוי-מה להמלט — אם תעשה את דרכה במהירות.

הגענו לקצה הערוץ בזמן של שיא ולא היה שם שום טנק. בטפסנו בכבדות אל שטח מישורי סמוך, נורו עלינו צרורות בודדים ממקלע "שפנדאו", מן הכביש, אך מאחר והיה עלינו לעבור שטח פתוח קטן ביותר — הצלחנו כולנו להגיע שמה בשלום; שקלתי מחדש את המצב. הכביש מתחתנו ולימינו רחש עתה חיילים גרמניים, ופלוגת טנקים שלמה נתמתחה על כביש זה, החל ממוצב-הפיקוד הקודם שלנו — עד לחווה; כמו-כן נראו חיילים גרמניים על הרכס שנעזב על-ידינו לפני זמן קצר.

בשלב זה הצטרף אלינו טוני לואיס, שפיקד עתה גם על פלגתו של מיין. הוא אמר שמאחר ומיין לא חזר מסיור, בשעה מוקדמת באותו בוקר, — נטל הוא את הפיקוד לידינו. הפלגה נמצאה בסמוך אליו. אמרתי ללואיס להשאיר במקומה, ואת פלגת ביל קאוד שלחתי להתמקם על גבעה צרה דמוית-אוכף שהת-רוממה באגפנו השמאלי, ושמה כף-אל-עקב.

ביקורת התחמושת הראתה שהיינו, בעצם, מחוסרי-כל. החלטתי לקחת את קציני-המודיעין שלי לוריין, וללכת לראות מה עושה האויב.

בדרך-עקיפין התקדמנו, במקביל לכביש, ואחרי-כן נענו בסמוך לשלוחת-הרכס אותה עזבנו דקות ספורות לפני-כן. הגרמנים נטשו גס-הם, אך הכביש שמתחתיה ובסמוך אליה — והשטח בו היה ממוקם המאהל שלנו — סאן מרוב חיילי-אויב.

זחלנו לתוך קבוצת-שיחים נמוכים, כחמישים מטרים מהכביש וממקום המאהל הקודם שלנו — ממקום זה היתה התצפית טובה. נראה היה כאילו נעצר האויב בהתקדמותו ונושאי-האלונקות שלו טרודים באיסוף פצועיהם הרבים מגי-ספור. לא היה כל סימן להתקדמות איזו-שהיא — עובדה שנבעה לנו ועניינה אותנו במיוחד. עשינו אוזנינו כאפרכסת, כדי לשמוע אם שתי הפלגות האחרות, של רובינסון ודייויס, מנהלות קרב-אש בהמשך שטח השיחים, אך שקט מוחלט שרר, חוץ מהרעש שהקימו האנשים על הכביש.

פלוגת הטנקים הגרמנית קיבלה תגבורת של תותחי 88 מ"מ. אחד מהם נתגלה לנו. ראינו כל מה שניתן היה לראות, אך נשארנו במקומנו. שמא יתרחשו אירועים נוספים. לפתע הבחנו בטנק שתמרון במרחק של כמאה מטרים, משמאלנו, בצדנו אנו של הכביש. הטנק התקרב אל קבוצת-שיחים ופתח עליה באש-מקלע מרוכזת ושיטתית. לאחר-מכן פנה לעברנו. לפני הטנק ראינו קבוצת אנשים ועמה

שני כלבי-צייד, רתומים לרצועות. נראה היה כאילו הביטו לעברנו. הן לא התכוונו לגשת אלינו? — המחסה שלנו היה טוב.

"חושבני, פאול", אמרתי, "שהרוח היא נגדית, אם הרוח קובעת".
"יתכן, המפקד", ענה, "אך הם מתקדמים לעברנו". הוא צדק באמרו זאת;
הם הלכו לעברנו — והגיעו למרחק של כששים מטרים מאתנו. הגיע הזמן להסתלק, אם אין ברצוננו לסיים את הסיור באסון.

"היכון לתזוזה ברגע שאתן את האות", אמרתי.
יצאנו ממחסה קבוצת השיחים שלנו ורצנו כמטורפים למרחק של עשרים מטרים, עד אשר היינו מעבר לפסגת-הרכס. ברגע בו עזבנו את קבוצת השיחים שמענו צעקה ואחריה צרור יריות שבאו מהטנק, אך הגענו בשלום לעברו השני של הרכס. לא פנינו שוב לעבר הערוץ שבתוכו היינו קודם-לכן, — אלא המשכנו בדרכנו לאורך הרכס מכוסה-הצמחיה הסבוכה, בנצלנו את המחסה המרובה. הגר-מנים נכשלו בחפשיהם אחרינו ויריותיהם הלכו ושכחו מקץ זמן קצר.

אמרתי לפאול: "אם שכל להם בקדקדיהם, מן ההגיון הוא שיתנו לכלבים יד חפשית, ושלא חוששים הם שהכלבים יירו על-ידינו בהיותם, עצמאיים?"
היו בידינו כל הידיעות שניתן להשיגם במקום זה. עד מהרה באנו שנינו אל פלגתו של קאוד, על כף-אל-עקב. בהגיענו למקום שרטטתי מרשם-מצבי על גבי דף מיומני. התיישבתי עם פאול על מדרון הגבעה ויחד ליבנו את העניינים לפרטי-פרטיהם.

"הידיעות שברשותנו הן בעלות-ערך רב. אין כל טעם לשלוח רץ עם דוח מסובך, אשר יתכן ויתעכב בדרכו, לכן אני שולח אותך. עליך למסור את הדוח למפקד-הדיביזיה, אישית, ובמהירות האפשרית — יקרה אשר יקרה. דאג שלא ישאירוך לחכות, אני מדגיש — אישית".

השעה היתה 3.30 אחר-הצהריים. האויב הושהה מאז אור-ראשון, ועל-כן המצב כבר ברור די-צרכו; הדוח של פאול יבהירו עוד יותר ויעדכנו בפרוטרוט. עדיין לא קבלנו כל ידיעה מפלגותיהם של רובינסון ודייויס, שבעברו האחר של שטח-השיחים. בודאי תחמושתם אינה מספקת לקרב-אש — גם לנו נותרה כמות מעטה מאד. ביקשתי מפאול לשלוח אלינו תחמושת בשביל רובי "גארננד", ולתתה לקולונל שאוואס, שנמצא במרחק של כמיל אחד מאתנו, לשמאלנו. שאוואס יוכל לשלוח אלינו תחמושת למקלעי "ברן". התכוונתי ליצור מגע אתו בהודמנות הראשונה שתיפול לידי.

כאשר נחתה הקומנדו בצפון-אפריקה היו חמושים ברובי "גארננד" האמרי-קאיים בני הקליבר 30. אינץ'. תחמושת ה"ברנים" שלהם היתה בריטית, בקליבר

טיבן של מכוניות-סיוור הוא בטיב צותיהן

סיוור על גלגלים

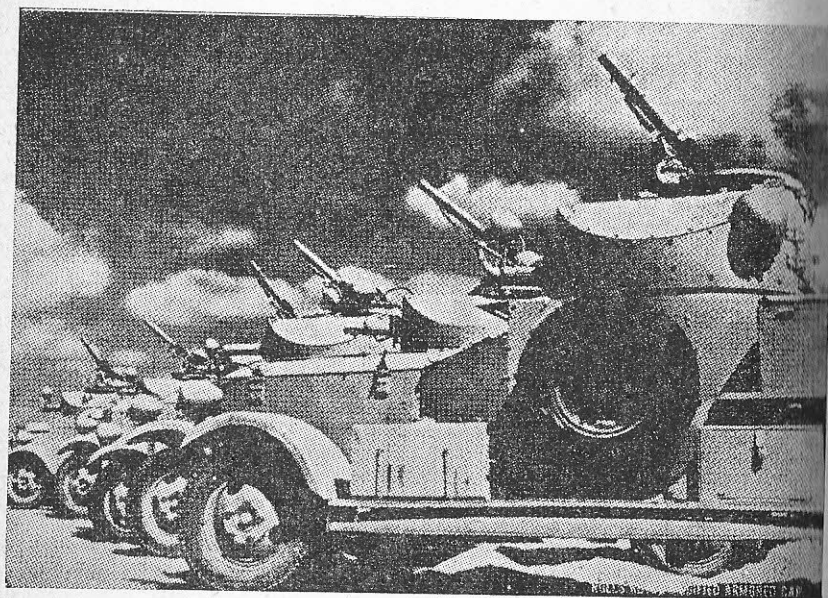
הקפיטן נ.א. שאקלטון

לפני שעבר על הצבאות תהליך של מיכון לא היה חיל טוב מן הפרשים למשימות סיוור. התכונות של הפרשים — הטוח הגדול שלהם, מהירותם ויכולתם לנוע בהסתר כמעט בכל סוגי הקרקע ובכל תנאי מזג-אוויר — הן-הן שעשו אותם מתאימים כל כך למשימות אלה.

הקמת כוחות סיוור ממוכנים בעלי תכליתיות ניכרת כרוכה היתה בקשיים מרובים. ארגונם של כוחות אלה, ובמיוחד חימושם, היו נושא למחלוקות רבות ולניסויים רבים. במאמץ למצוא מענה על תביעות מנוגדות כמהירות, עבירות

303. אינץ'. היו לנו, לכן, שני סוגי תחמושת בשימושנו. רובה ה"גאראנד" הוא כלי-נשק מצוייך, אך ענין שני סוגי התחמושת לא היה לרוחי. ציינתי לפאול את ציר-התנועה שלו, אשר, לפי מיטב הבנתי, היה הטוב ביותר. היה זה ציר קשה למעבר, שנתמשך תחילה לקרקע גבוהה ואחרי-כן בתוך ערוץ ואדי חרב, עד שנעלם מן העין.

"המפקד", אמר פאול, "אלך לי עכשיו". נפרדנו בלחיצת-יד. עקבתי במבטי אחר הילוכו הבוטח, עד שנעלם מעיני. זכורני שאמר פעם: "בצרפת אינך נחשב לחייל — כל עוד לא לחמת באפריקה".

מכוניות משורינות "דלס-רויס" החמושות במקלע לואיס נ"מ וברובה נ"מ, או במקלע נוסף.

גיוס בחבש

מספרים כי בשנת 1935, כאשר תקפו האיטלקים את חבש, הוציא הקיסר היילה סילאסי את צו-הגיוס דלהלן:

- כל הגברים והנערים היכולים לשאת רומח יבואו לאדיס-אביבה.
- כל גבר נשוי יביא את אשתו, שתבשל בשבילו.
- כל גבר רוק יביא איזו אשה רוקה שימצא, שתבשל ותכבס בשבילו.
- כל אדם כשיר לשירות צבאי שישאר בביתו ייתלה.

בשטחי לא-דרך, תנועה שקטה, חימוש תכליתי ומחפה עב — נוסו כלי-רכב שונים ומשונים, החל באופנוע וכלה בטנק קל, בהצלחה פחותה או יתרה. כיום מקובלים ביותר לצרכי סיור, בצבא הקנדי ובצבא הבריטי, כלי-רכב גלגליים משוריינים.

נסקור בקצרה את סגולותיהם של כלי-הרכב הגלגליים המשוריינים השונים ששימשו למשימות סיור, ונעמוד על הגורמים המשפיעים על המבנה והתפעול של כלי-רכב אלה.

המכוניות המשוריינות הראשונות

בתחילת התפתחותה נחשבה המכונית המשוריינת ככלי-רכב להתקפה, העשוי לפעול הן כשהוא לעצמו והן בסיוע לסוגי-נשק אחרים. בצרפת, במלחמת-העולם הראשונה, צמצמו קווי-החפירות צמצום רב את היקף מבצעייהן של המכוניות המשוריינות. עם זאת, אחד מהשיגייהן הנכבדים ביותר של מכוניות השריון בחזית המערב בעת ההיא היה ניצול-ההצלחה של ההבקעה במערכת אמיאן, ב-8 באוגוסט, 1918, במרוצת יומיים של לחימה הצליחו מכוניות משוריינות לחדור עמוקות לשטח האויב, ולאסוף "שק" שבויים שהכיל מפקדת קורפוס גרמני, גדוד רגלים, כלי-תחבורה וגייסות שונים.

החל בשנת 1915 ועד סיום מלחמת העולם הראשונה הרבו להשתמש במכוניות משוריינות במזרח התיכון. הן הופעלו בהצלחה במסופוטמיה, פרס, ארץ-ישראל, צפון-אפריקה וקוקון. הן ביצעו פשיטות, סיורים, שימוש בליווי-ואבטחה, היו עמוד-התווך של שדרות ניידות, וסייעו באש לפרשים ולרגלים.

אין ספק, כי הצלחתן הדרמטית של המכוניות המשוריינות במערכת אמיאן, ותכליתיותן מכל הבחינות בזירת המזרח-התיכון הן הגורמים שסייעו להבטיח למכונית המשוריינת מקום משלה בצבא, והשפיעו על בחירת המשימות שניתנו לה במלחמת-העולם השנייה.

בתחילת מלחמת-העולם השנייה היו הכוחות הבריטיים בצפון-אפריקה חמושים במכוניות משוריינות מדגם "רולס-רויס", והפעילו בתוצאות טובות נגד האיטלקים. הדגם "רולס-רויס" — שריד משנות העשרים — היה ביסודו משאית משורינת שנקבע בה צריח. חימושה העיקרי היה רובה נגד-טנקי בן 5 אינץ', או מקלע. חרף מגבלות אלה, המהירות והטווח הארוך של כלי-רכב זה, בצירוף יכולתו הטובה-יחסית לחצות שטחי מדבר, איפשרו ליחידות להעמיק חדור לעורף האויב, לבצע שם התקפות פגע-זברה, ולאסוף שפע ידיעות מועילות.

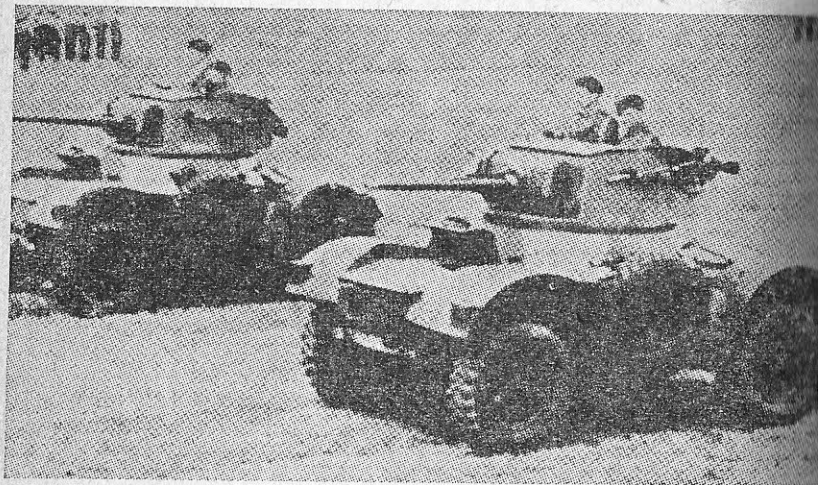
הופעת מכוניות משוריינות משובחות יותר, הביאה להן מקלעים ושריון

טובים יותר, אולם הישיגים אלה בוטלו במידה רבה על ידי בואם של השריונים הגרמנים לזירת הים-התיכון. מכוניות משורינות הוסיפו לפעול כפטרולים לטוח ארוך, אולם עוצמת-החדירה של התותחים הנגד-טנקיים הגרמניים אילצה אותן לסמוך עוד יותר על מהירותן וניידותן במשימות השגת ידיעות. עוצמת-התותח העדיפה של האויב צמצמה גם את ההזדמנויות לחבל בקווי-התחבורה ובמתקני העורף.

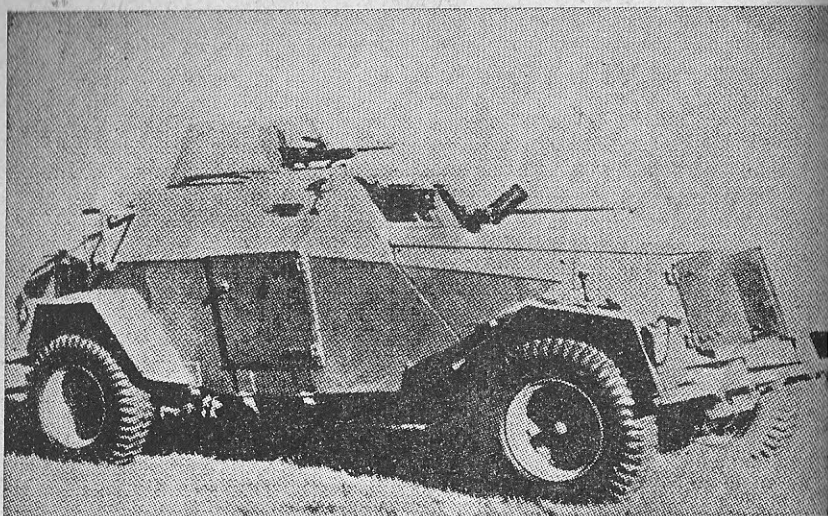
התפתחות כלי-הרכב במלחמת-העולם השנייה

לפני מלחמת-העולם השנייה הוכר שדגם המשאית המסחרית בעלת המתלה והמסר יטיל מגבלות שאין לשאתן על ביצוען של המכוניות המשוריינות במלחמה העתידה. במיוחד באירופה הביאה הדרישה לשריון כבד יותר וליכולת לעבור סני-קרקע מסוגים שונים לידי בניית כלי-רכב צבאי טהור. התוצאה היתה המכונית המשוריינת "גאי סימן 1" — כלי-רכב 4x4 בן 5½ טון, החמוש במקלע-בינוני ובמקלע כבד.

הרבה מתכונותיה של מכונית זאת, לרבות המבנה הארבע-גלגלי, שולבו בהמשך במכוניות משוריינות שיוצרו בשלבים מאוחרים יותר של המלחמה. אפשר אמנם שהמבנה הארבע-גלגלי האמור נבע מטעמי חסכוניות, אך ההחלטה להמשיך בו היתה מוטעה. מקץ זמן קצר הביאה ההתפתחות המהירה בתותחי הטנקים לידי

מכוניות משורינות "דיימלר". חימושן — תותח דו-ליראי ומקלע-בינוני, ומקלע-קל נ"מ. צוותן — שלושה איש.

מכונית סיור קלה "המבאר". חימושה מקלע-קל ורובה נ"ט. צותה — שלושה איש.

רגימנט מכוניות השריון

המבנה הארגוני וההלכה הטקטית של רגימנטי מכוניות משורינות צצו כתוצאה משיקולים וניסויים רצופים בשנים שקדמו לפלישה לאירופה. היסוד של המכוניות המשורינות שברגימנטים אלה מורכב היה מדגמי "המבאר", או "דיימלאר" או "סטאג'האונד", או צירוף של כל-ירכב אלה. מכוניות גישוש היו מדגמי "דיימלאר", "לינקס" או "המבאר". המחלקה, שהרכבה היה שתי מכוניות גישוש ושתי מכוניות משורינות, סרה לפיקודו של לויטננט. הפלוגה מנתה חמש מחלקות כאלה.

עוד קודם לכן מקובל היה לחשוב כי עוצמת האש של המחלקה ויכולתה המצומצמת במעבר שטחי לא-דרך יוכחו כבלתי-מספיקים לצרכי התגברות על התנגדות, או לעקיפתה. בתנאים מתנאים שונים. על כן הוכללה בכל פלוגה "מחלקה כבדה" בת שתי מכוניות משורינות או שני זחלים-למחצה (זחל"מים) שחימושם תותח בן 75 מ"מ. מחלקה מסייעת בת שלוש כיתות של רגלים מוסעים בנושאי-גיסות-משורינים הוכללה אף היא.

כך, שניתן לחמש מכוניות משורינות בתותח ובשריון תכליתיים רק על חשבון ביצוען המוגבל בשטחי לא-דרך. על כן, רק למכוניות משורינות ספורות, מבין אלה שנחתו בנורמנדיה, היה תותח בקליבר גדול יותר מ-37 מ"מ, ומקליבר התותח הדו-ליטראוני.

מכונית הסיור מדגם "דיימלאר סימן 1" הופיעה כמעט בעת ובעונה אחת עם הופעת המכונית המשורינת מדגם "גאי" (1939—1940). כל-ירכב לשני אנשים זה, שתוכנן למשימות סיור וקישור גובהו היה כ-147 ס"מ, וניתן לנהגו אחורנית במהירות רבה. חמוש היה במקלע.

בתקופה שבין פרוץ המלחמה והפלישה לאירופה פותח מספר רב של כל-ירכב משוריינים בשביל צבאות בריטניה וקנדה. ניתן לסווגם כמכוניות משורינות, מכוניות סיור קלות, ומכוניות גישוש. בין החשובות שבסוג הראשון נמצאות ה"דיימלאר", ה"המבאר", ה"מאטאדור" והמכונית המשורינת מתוצרת ארה"ב "סטאג'האונד". ה"דיימלאר" וה"המבאר" חמושות היו הראשונה בתותח דו-ליטראוני והאחרונה בתותח 37 מ"מ. ה"מאטאדור" חמושה היתה בתותח 75 מ"מ, וה"סטאג'האונד" בתותח 37 מ"מ; בהמשך הותקן בדגמים אחדים שלה תותח 75 מ"מ.

מכוניות הגישוש כללו "דיימלאר", "המבאר" ו"לינקס". האחרונה היתה נוסח קנדי של מכונית-הגישוש "דיימלאר". ה"דיימלאר" וה"לינקס" היו כל-ירכב חסרי-גג. ה"המבאר" היה כל-ירכב סגור בשלמות. כל המכוניות האלה היו חמושות במקלע וצותן מנה נהג ומפקד. שריון העניק הגנה מאש נשק-קל ורסיסים.

בין מכונית הגישוש והמכונית המשורינת נמצאת מכונית-הביניים — מכונית הסיור הקלה. אותה ניתן לסווג כמכונית גישוש בעלת צריח. שני כלי-רכב ממשפחה זו היו ה"המבאר" ואחיו הקנדי, ה"אוטאר". במבנה שלהם שולב הצריח לאיש יחיד, המשמש את המקלע. התובה הוכשרה להתקנת רובה נגד-טנקי בן 5 אינץ'. מנקודת-מבט טקטית נתחברו בכל-ירכב זה הרעות ביותר שבתכונות המכונית המשורינת ומכונית הגישוש. על החלפתה במכונית משורינת המליצו עוד קודם שנסתיימה המלחמה.

מכוניות משורינות ומכוניות גישוש היוו את הציוד העיקרי של רגימנט המכוניות המשורינות — שהיה יחידת הסיור של הקורפוס. אולם יחידה זו הכילה אחוז גבוה של כל-ירכב זחליים, תותחים נגד-טנקיים, מרגמות ורגלים מוסעים. במרוצת המבצעים תרמו יחידות-המשנה האלה, (לעיתים כולן ולעיתים חלקן) במידה זו או אחרת למהלך הקרב. על כן מאפשרים מבצעי רגימנטי המכוניות המשורינות הערכה נכונה יותר של כל-ירכב הגלגלים המשוריינים במשימות סיור.

כלי-רכב לסיוור בקרב

הלחימה בצפון-מערב אירופה, לפני ההבקעה של בעלות-הברית מתוך נורמדיה, וכן כל מסעי-המלחמה באיטליה — מספקים דוגמאות טובות לתכליתיות של המכוניות המשורינות במשימות סיור בתנאים שאינם נוחים ביותר לגביה. מצד שני, המרדף אחר הצבא הגרמני לתוך הולנד, שבהמשכו באה שואת פאלאציו, מדגים בהצלחה את התוצאות שניתן להשיגן כאשר מנצלים במלואן את תכונותיה של המכונית המשורינת.

בנורמנדיה, התקופה שבין יום הפלישה ועד לסופו של חודש אבגוסט לא העניקה הזדמנויות רבות לשימוש במכוניות משורינות במשימותיהן המקובלות. הרשת הצפופה של נקודות-המשען ועמדות-התצפית הגרמניות שלטה שליטה תכ-ליתית על נתיבי-הגיישה של המכוניות המשורינות, הסמוכים לשטחים הקדמיים, הצלילית הגבוהה של המכונית המשורינת, שריונה הדק ועוצמת-האש קטנת-הקליבר שלה עשו אותה פגיעה עד מאוד לטנקי האויב ולתותחיו. נתחוו, כמו-כן, באורח מדאיב ביותר, כי אי-יכולתה של המכונית המשורינת לסוּע אחורנית במהירות ולהסתובב חיש בדרכים צרות ולתמרן בשטחים סגורים היא מכשלה חמורה בהתק-לויות עם טנקים או עם כלי-נשק נגד-טנקים.

כדי להמנע ממכשלות אלה הרבו להשתמש במכוניות הגישוש: צלליתן הנמוכה אפשרה להסתירן בנקל. יחידות מסוימות עשו לעצמן הרגל לשלוח את מכוניות הגישוש בצמדים, בריחוק רב לפני המכוניות המשורינות, חשבו אף על סילוק צריחיהן של המכוניות המשורינות, כדי להנמיך את צלליותיהן. במספר כלי-רכב של אחת היחידות נעשה הדבר, והם הופעלו כמכוניות-גישוש.

מן הראוי לציין כי פלוגות של מכוניות משורינות במסע-המלחמה באיטליה, שניצבה בפניהן אותה הבעיה, התארגנו מחדש למחלקות של מכוניות גישוש ולמחלקות של מכוניות משורינות. האחרונות נועדו להשאר בעורף עד אשר תבוא הזדמנות נאותה להפעילן.

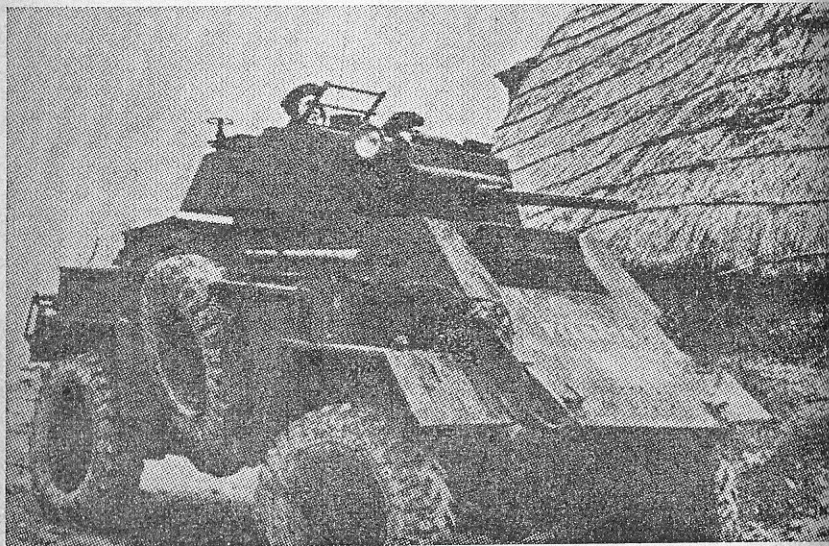
במרוצת הלחימה המבולבלת שהתחוללה בגזרות לא-באנץ'-בוקאו-ויר, לפני סגירת פירצת פאלאציו, הוכחה מכונית הגישוש ככלי-רכב המתאים ביותר לסיוור אותם שטחים בעלי כבישים שקועים, גדרות-חיות וסבכי שיחים. המבנה הנמוך של כלי-רכב זה, התקרבותו השקטה והסתרתו הקלה התאימוהו להפליא הן למשימות פטרול נייד והן למשימות פטרול נייד.

במקרים רבים נכנסו מכוניות גישוש לעמדות רגלים או שריון של הגרמנים, או עברו דרכן קודם שהרגיש האויב בנוכחותן. לעיתים מצאו עצמם צותי מכוניות

גישוש, באורח בלתי צפוי, מול טנקים או תותחים מתנייעים. במקרים כאלה, במיוחד מכונית הגישוש „דיימלאר“ גילתה את יכולתה לרתיעה מהירה, וזאת הודות למבנה כלי-הרכב. גלגל-ההגה ומושב הנהג הותקנו בזוית אשר אפשרה לנהג להביט באותה מידה של נוחות דרך האשנב הקדמי ודרך האשנב האחורי. מפקד הצות, הואיל ולא נדרש ממנו לכוון את הנהג, יכול להקדיש את כל תשומת לבו להטלת מסך עשן ולהשבת אש. תכונה זאת של מכונית הגישוש „דיימלאר“ תרמה רבות לפופולריות שלה.

לעומת זאת, הסעתה של מכונית משורינת אחורנית, תחת אש, היתה פעולה לא קלה בדרך צרה. היא תבעה קור-רוח רב ורמה גבוהה ביותר של תיאום בין המפקד והנהג. הנהג, ששדה ראיתו לחזית ולצדדין היה מצומצם מאוד, סמך על ההכוונות שמסר לו המפקד. לעיתים קרובות נאלץ המפקד לחלק את תשומת- לבו בין הנהג ובין השבת האש לאויב.

בנורמנדיה ובאיטליה, כאשר היתה לאויב הגנה חזקה ומתואמת, הוגבלו בדרך כלל מבצעי היסודות כבדי-החימוש ומחלקות הסיוע של פלוגות המכוניות המשורינות, והיו בעלי אופי מקומי בלבד. יסודות אלה שותפו תכופות בפעולות מסוכנות, בהן הוטלו עליהם משימות ירי ישיר ופיטרול ברגל; אולם קרבת

מכונית משורינת „המבאר“, חימושה — תותח נ"ט 37 מ"מ, ומקלע-בינוני.

(1) בה הוסבו לגרמנים אבידות כבדות בהיסוגם דרך „צואר-בקבוק“. — המער.

לקחים ממפעי המלחמה באירופה

תוך נטילת הסיכון שיאמרו כאן דברים המובנים מאליהם, יוסקו מספר מסקנות ממבצעי רגימנטי המכוניות המשווריינות באירופה. ברור כי לאחר שנוצר המגע עם אויב מבוצר ובעל עוצמה ניכרת, וכאשר קוי ההגנה היו מוגדרים במפורש בשדות אש ובשדות ראיה, השימוש בכלי-רכב-לסיור במשימות נידות הוסיף אך מעט לתמונת המודיעין.

כן מובן מאילו כי כל עוד נתקיים בכוחות האויב ליכוד מסוים, וכאשר הצטיינו המיבצעים בתימרון, התקדמויות-פתע, נסיגות וחילופי צירי תנועה, לא היתה המכונית המשווריינת כלי-הרכב המוצלח ביותר לגילוי מקום האויב ולשידור ידיעות עליו. ברוב המקרים בוצעו המשימות הכרוכות בפרטיפרטים של סיור ויצירת המגע עם האויב, על ידי מכוניות גישוש. והאש אשר בלמה מכוניות גישוש עשויה היתה בדרך כלל לבלוט גם מכוניות משווריינות הפגיעות באותה מידה

הסיוע החזק של הארטילריה והרגלים הפכה בדרך ככל את פעילותם להשלמה של שלב המגע הראשון. משום כך, ובגלל, מספרם המצומצם, נראה היה שיסודות אלה לא הרימו תרומה מכרעת להתקדמותן של המכוניות המשווריינות, אשר הוקצו למשימות סיור נייד בשטחים מוגנים היטב.

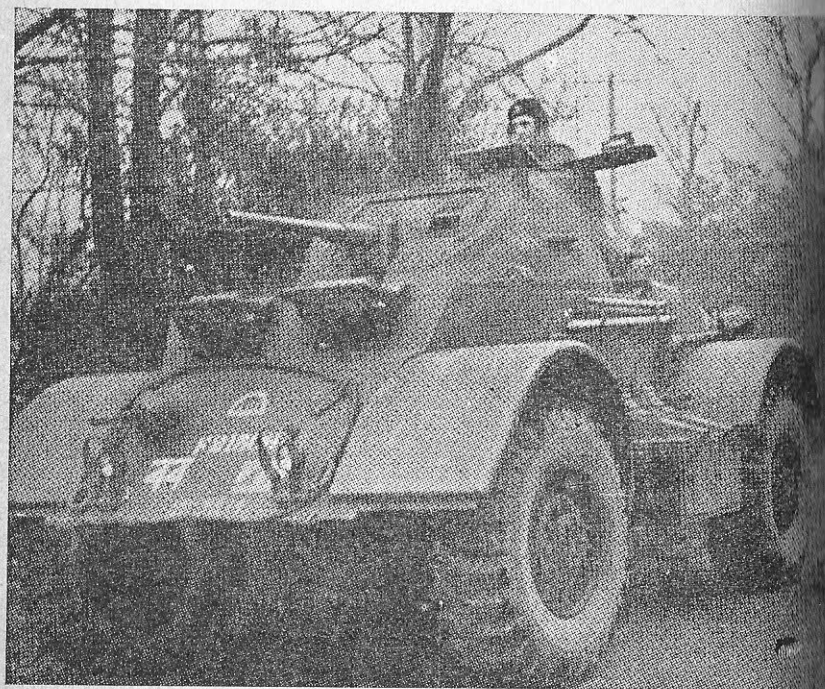
עם ההבקעה בנורמנדיה וההתקדמות המהירה על פני צרפת ניצלו רגימנטי המכוניות המשווריינות את ניידותם בלא שתפריעם הגנה מאורגנת ומתואמת. פטרולים ארוכי-טווח של מכוניות משווריינות, שהעמיקו לחדור בשטח שבידי האויב, שידרו לאחור ידיעות על תנועות של גייסות, מקומות לחציית נהרות, חבלות בדרכים ומרכזים אפשריים של התנגדות. כוחות אויב שנבצר מהמכוניות המשווריינות להתגבר עליהם נעקפו בדרך כלל והושארו לטיפולם של הטנקים והרגלים שהתקדמו מאחוריהן. לעיתים קרובות מנעה הופעתן הבלתי-צפויה של המכוניות המשווריינות את הפיכתם של ביצורים חפוזים למכשולים של ממש. הבלבולת בנסיגה הגרמנית הוגברה במקרים רבים, עת צריחיהן של המכוניות המשווריינות הפכו אותן לטנקים בעיני האויב.

דוגמאות אופייניות למבצעים אלה הן תפיסת הגשרים שעל הנהרות סום ודייל. בשני המקרים הופיעו לפתע מחלקות מכוניות משווריינות, התגברו על משמרות הגשרים לאחר קרב קצר, ומנעו את הריסתם של מקומות-הצטייה חיוניים אלה. ושוב, ההשפעה המשולבת של הפתעה, ניידות ועוצמת-אש הופגנה בקרב על יד בירווייל. מכונית משווריינת יחידה, מדגם "סטאג'האונד" נתקלה בשדרה של מכוניות ורגלים, מלווה בטנק "טיגר". צות הטנק, שלא חשד בדבר, הפנה את הטנק לשולי הדרך, כדי להניח למכונית לעבור. המכונית המשווריינת דהרה בכביש כשכל כלי נשקה פולטים אש, והסבה למעלה ממאתיים אבידות.

במקרה אחר הפתיעה מכונית גישוש יחידה שדרה של יותר מארבעים רוכבי אופנועים חמושים היטב, באיזור העיר הישש. במרוצת קרבה-התקלות הקצר הרג או פצע מפקד מכונית הגישוש שלושים ושבע אנשי אויב, במקלע שלו.

על אף הצלחות מזהירות אלה והצלחות רבות נוספות שכאלה, יכלו פעולות משמר-עורפי נחושי-החלטה מצד שרידי יחידות אויב לבלום את פלוגות המכוניות המשווריינות במקומות בהם לא נמצאו דרכים אלטרנטיביות. במקרים אלה נעצרה ההתקדמות עד אשר קרבו טנקים ורגלים בעוצמה שהספיקה לביעור האויב.

לסופו של חודש ספטמבר נעצרו רגימנטי מכוניות השריון ליד גבול הולנד. ההתקדמות הדרמטית של השבוע האחרון לא נשנתה אלא בהתפורר שרידי הצבא הגרמני, בשלבי הסיום של המלחמה. במרוצת החורף שלפני שלבים אלה שוב נצטמצמו פעולות רגימנטי מכוניות השריון למשימות נייחות או נייחות-למחצה בגלל חוסר מרחב מספיק לתמרון, תנאי עבירות גרועים, מכשולים ואויב תקיף.

מכונית משווריינת "סטאג'האונד". חימושה — תותח נ"ט 37 מ"מ, 2 מקלעים-בינוניים. צותה — חמשה איש.

עצמה. עוצמת האש של המכוניות המשורינות הופעלה לעיתים כדי לחלץ מכוניות גיטור ממצבים קשים. אולם המקרים בהם הקלה אש זאת על התקדמות הגיטור הם מעטים, כפי הנראה. כאשר רצו הגייסות להמשיך בהתקדמות על ידי עקיפת האויב מנע משקלן של המכוניות המשורינות את שימושן בגשרים. שניתנו למעב מכוניות הגיטור הקלות יותר. ורוחבן של המכוניות המשורינות מנע אותן מלנו בשבילים ודרכים צרות.

אין ספק כי ההישגים הראויים לציון של צוטי המכוניות המשורינות במרדף על פני צרפת החישו במידה ניכרת את נסיגת האויב. הופעת המכוניות המשורינות קילומטרים רבים בעורף השטחים שנחשבו לקדמיים השפיעה השפעה הורסנית על רוחם של הגרמנים. עוצמת האש של המכונית המשורינת הפכה תכופות נסיגה מסודרת למנוסה. אף על פי כן, במשימות איסוף ידיעות עלתה מכונית הגיטור על המכונית המשורינת, שהיתה לעיתים מיותרת ואפילו מכבידה הפעלתן של מכוניות הגיטור. ובמיוחד ה"דימלאר", הביאה לתוצאות הטובות ביותר בעת שינוי הערכותו של האויב. בנצלם את מלוא סגולותיו של כלי-הרכב — מהירותו, תנועתו השקטה והסתרתו הקלה — ובצרפם להן, בשילוב שקול, חשאיות והעזה, השיגו צוטי מכוניות הגיטור ידיעות מועילות על תנועות יחידות האויב ועוצמתן בכוח-אדם ובחימוש. המקלע-הבינוני הוכיח עצמו כנשק משובח כאשר הוא מופעל מ"דימלאר" כנגד גייסות, בעיקר הודות ליכולת להפעילו על ידי אדם אחד, ולכל העברים, מהג הפתוח של המכונית. אולם חסרונן של נשק נגד-טנקי הגדיל את הסיכון שבהתקלויות-פתע עם שרינוי האויב. מגרעת זאת נתגלתה במקרים רבים.

הנהג והמפקד של מכונית הגיטור "דימלאר" ישבו בתא אחד, והנהג יכול לסייע למפקד בתצפית. העדר הצריח היה מעלה גדולה: לא זו בלבד שהעניק לרכב צללית מזערית, אלא גם אפשר לצות לשוחח בחופשיות בלי להזדקק לרשת קשר פנימית — והו דבר שאין לזלזל בו. בלהט הקרב. מעלה מזאת, הגג הפתוח איפשר פינוי מהיר במקרה של פגיעת אויב. לכל אדם היו לפחות חמש יציאות-מילוט ממכונית גיטור שהוצאה מכלל שימוש.

ה"לינקס" הקנדית, הגם שנבנתה לפי מכונית הגיטור "דימלאר", היתה גדולה במעט מזו. היא לא היתה נוחה לניהוג כמותה, וחסרון זה אותן תכונות מיכניות אשר העניקו ל"דימלאר" מהירות טובה בנסיעה אחורנית. בצפון-מערב אירופה הוצאה ה"לינקס" מתוך הפלוגות הקנדיות, ובמקומה באה מכונית הגיטור "המבאר", — כלי-רכב שהרכבו מאוד להשתמש בו בתפקידי קישור. ל"המבאר" הותקן מחפיר-אש משוריין, וחימושו היה מקלע-בינוני, על חצובה, שניתן להפעילו מתוך המכונית. מבנה זה, הגם שהעניק תוספת מחפה, צמצם את שדה-הראיה של

הצות. מסיבה זו, בעיקר, נחשב כפחות מתאים לסיורים לעומת דגם מכונית הגיטור שתוחת הגג.

התפתחויות אחרונות

בשנים האחרונות ייצרה צרפת את הדגם Engin Blindée de Reco- (EBR) naissance מכונית משורינת בת שמונה גלגלים המבטיחה טובות באשר למעבר בשטחי לא-דרך. הבריטים ייצרו את ה"סאלאדין", כלי-רכב 6X6, (בעל ששה גלגלים) החמוש בתותח 76 מ"מ. עוצמת-האש וכושר המעבר בשטחי לא-דרך של כלי-רכב זה עולים על אלה של כלי-הרכב הארבע-גלגליים מימי מלחמת-העולם השנייה, וללא ספק יגבירו את תכליתיותו של רגימנט המכוניות המשורינות במשימות מרדף, בפטרולים ארוכי טווח, בחיפוי על נסיגות ובשמירת אגפיהן של עוצבות.

מכונית משורינת "סאלאדין". חימושה — תותח נ"ט 76 מ"מ, ומקלע-בינוני. צותה — שלושה איש.

מכונית גישוש "פאראט" סימן 1, בגונדת סיור קנדית, במדבר סיני. בירכתיה הותקנו מיכלי מים נוספים. חימושה — מקלע קל, שש פצצות עשן. צותה — 3 איש.

אירופה, האש שנורתה על מכוניות הגישוש באה במידה רבה מן האגפים ומן העורף, הודות לקלות התפעול ולהעדר כן קבוע ניתן למקלע-הקל לאסור קרב על מקורות האש הללו, ובתכליתיות רבה.

במצבי ניחות במלחמה מוגבלים מבצעי פלוגות מכוניות הגישוש לסיפוק עמדות בקרת-תנועה וכיוצא בתפקידים אלה.

ואולם במבצעים ניידים, או במצבים הכרוכים בתוזות רבות של הגייסות הקדמיים של האויב, נפתחות אפשרויות מצוינות להפעלת מכוניות הגישוש. בעיתים אלה מהירות ותעוזה הן המפתח לתפעולן הטקטי. על מכוניות הגישוש לשאוף לחזור לשטחים הכבושים בידי האויב, בהשתמשן בשבילי-משנה, גשרים קטנים ומעברות-נהר, בעברן בשטחים שאינם עבירים לכלי-רכב גדולים יותר, ובנצלן תנאי ראות גרועים וחשכה, פטרולים צריכים להיות מוכנים להתחברות עם המכוניות המוסתרות בעורף האויב, ואם יהא צורך בכך, ינועו רק בלילה.

אסירת קרב כדי להשיג ידיעות תהיה בבחינת אמצעי-אחרון מצד מכוניות הגישוש. מכוניות אלה אינן יריב ראוי לשמו לא לטנקים ולא לרגלים ערניים, ובדרך

האם שכלולים אלה הגדילו ניכרות את תכליתיותה של המכונית המשורינית במשימות סיור? זוהי שאלה שהדעות חלוקות בה. הגם שנוספה עוצמת-אש, הרי המגרעות הקודמות במשקל, רוחב וגובה נותרו בעינן. במבצעים בהם חשאיות, הסתר ותמרינות הם הגורמים הקובעים ידה של מכונית הגישוש עדיין על העילונה. מכונית הגישוש מדגם "פאראט", שאף היא פותחה על ידי הבריטים אחרי מלחמת-העולם השניה, יוצרה בשתי נוסחאות — "סימן 1" הוא כלי-רכב הנמוך יותר גם מקודמו ה"דימלאר", ו"סימן 2" הוא נוסחה בעלת צריח של "סימן 1". ל"סימן 1" יש גג פתוח, וחימושו הוא מקלע בינוני. למקלע יש חצובה מסתובבת קלה, המאפשרת להפעילו משלוש עמדות, ומעניקה בכך לכלי-הרכב הגנה היקפית. תא הנהג, הנתון בחזית, מוגן כהלכה; אולם שדה-הראייה שלו מוגבל לחזית ולצדדים בלבד, ומצריך שימוש ברשת-הקשר-הפנימי בין הנהג והמפקד.

יש מקום לשני אנשים בתא הלחימה. הגם שהצפיפות לא מעטה, יש להסדר זה מעלות. שני אנשים מספקים תצפית טובה יותר. בעת קרב מדריך אחד האנשים את הנהג, והשני משיב אש. במקרה שנפגע איש, עדיין קיימת אפשרות להסיג את המכונית למקום בטוח. מלבד זאת, הצות בן שלושת האנשים מאפשר אבטחה רבה יותר בעמדות-תצפית מבודדות.

מכונית הגישוש "פאראט סימן 2" חמושה במקלע-בינוני, בצריח המכיל אדם יחיד. למכונית צות של שניים. לאור הנסיון שנקנה במלחמה ניתן לטעון כי היתרונות שמעניק הצריח אין בהם פיצוי על המגרעות שבצללית הגבוהה זעל המגבלות שבצות בן שני אנשים.

ס י כ ו ם

פלוגות הסיור הקנדיות מצוידות כולן במכונית הגישוש "פאראט סימן 1". בהכנת יחידות אלה לקרב מן הראוי להביא בחשבון שלושה לקחים שנרכשו במלחמת-העולם השניה.

אין כמעט ספק כי בכל מכונית גישוש יש לשאת כלי-נשק נגד-טנקי לטוח קצר, מטיפוס מטול-הרקטות, ושלושה-ארבעה תחמישים. את כלי-הנשק הזה ניתן לקבוע בצידה החיצוני של המכונית או להרכיבו עליה באורח שלא יפריע לתפעול המקלע. מטול-הרקטות הוא כלי-נשק מסורבל שעה שהוא נתון בכלי-רכב קטן. בכל זאת, היכולת להפעיל מידית כלי זה במקרה של התקלות בטנקים מצדיקה ואף מחייבת לשאת את אי-הנוחות הכרוכה בו.

המקלע-הקל חייב לשמש גם בעתיד החימוש העיקרי של מכונית הגישוש, וזאת בניגוד לדעות המחייבות מקלע-בינוני. האחרון מצריך כן קבוע. במכונית הסרת צריח מגביל הדבר את הצידוד לשטח נתון — כ-140° לחזית. בצפון-מערב

טקטיקה במילים פשוטות

הלויטננט-קולונל ז'. ז'. באלארד

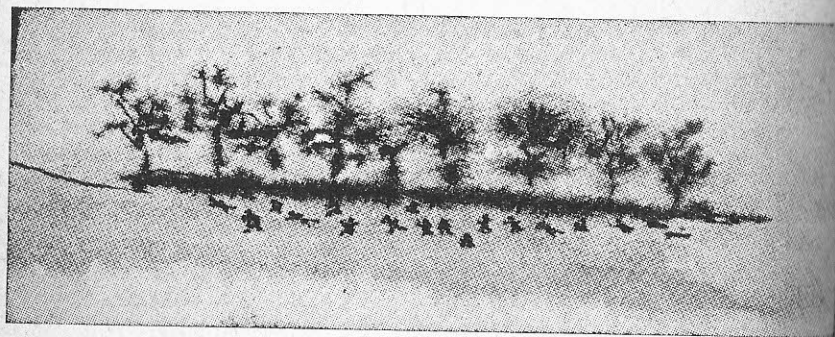
מאמרי זה נכתב לפי ראשי-פרקים שהכנתי בשביל הרצאות על הטקטיקה, והוא בא בעיקרו להצביע בלשון פשוטה על משגים ששוגים רוב לומדי הטקטיקה — ולהציע כיצד להמנע ממשגים אלה.

בפתח דברינו נביא כדוגמה ללשון פשוטה את המבוא להרצאה על נסיגה, שהשמיע — כך מספרים — „מדריך בית-ספר למטה“ סיני: „בנסיגה צריך המפקד לנוע במהירות הגדולה ביותר, ולא להביט לאחור, כדי שלא יכשל ויפול, ויהיה לצחוק בעיני אנשיו, כאשר ישיגו אותו“.

כתיבה ברורה נובעת ממחשבה ברורה. מחשבה מעורפלת ומבולבלת גורמת לכתיבה בלתי מובנת.

נפתח בהגדרות

צרות רבות נגרמות בעולמנו על ידי הגדרות גרועות. גם אני, אנשי הצבא, איננו נקיים מפגם זה. בכל קורס צבאי טקטי מתבזבז זמן רב מדי על הגדרות של „גייסות-מחפים“ ו„מסכים-מחפים“, וכדומה. האם פטרול נייד הוא פטרול על אף שהוא לא נע? ומהו פירושו של מתחם? וכל מדריך יאמר לך כי השאלה „למה

„הדרך המעשית היחידה ללמוד טקטיקה היא ללמודה על פני-הקרקע, עם גייסות“.

כלל ישמש שריונן רק כדי לחלצן ממגע. כאשר אין להמנע מקרב, יש לנצל במלואן את ההפתעה ואת המהירות.

ולבסוף — ואולי דבר זה הוא החשוב מכל — כלי-רכב לסיור טיבם הוא כטיב הצותים המאיישים אותם. אנשי צותים אלה צריכים להיות מסוגלים לפעולה מכרעת בתנאי סכנה וריגשה גדולה. עליהם להיות תוקפניים, סומכים-על-עצמם, בעלי תושיה ומחוננים ביכולת לחשיבה עצמאית ולפעולה עצמאית.

על מטרת המלחמה

רשאים אנו לקבוע בעקרון, שאם יכולים אנו לנצח את כל אויבינו על ידי שננצח אחד מהם, הברחי שהבסתו של הלז תהיה מטרת המלחמה, כי בהלמנו בו אנו הולמים במורכב-הכובד המשותף של כל המלחמה.

הגנרל קלאוזביץ, חכם-מלחמה גרמני במאות הי"ח והי"ט

אתה מתכוון במלה לתפוס? כאשר מציגים אותה לפני מספר חיילי רגלים מנוסים יכולה לגרום לויכוח נוקב שמשכו חצי-שעה לפחות.

הדיון שלנו בשאלה אם "לתפוס" משמעותו "להיות ערוך הערכות טקטיות על היעד", או "לעלות על היעד", או "להתחפר ביעד", עלול להשתמע כחסר חשיבות, אך אין הוא חסר-חשיבות למפקד הפלוגה שקיבל פקודה "לתפוס או הגבעה X בשעה 1900". הוא רשאי, כמובן, לשאול את מפקד-הגדוד שלו למה הוא מתכוון ב"לתפוס". מוטב שלא נשיב אנו על שאלתו.

דרושה איפוא לשון-דיבור פשוטה שכל חייל יכול להבין אותה, ושתייה גם מדויקת.

נענה על שאלת-השאלות

מהי, איפוא, הטקטיקה? אנו נאמר: "הטקטיקה היא אמנות הצבת הגייסות לקראת קרב ובמשך הקרב". מובן שיקומו מיד עוררים על הגדרה זו, ורבים ישאלו, "אבל למה אתה מתכוון במילה גייסות?"

אנו נשיב, כי במילה גייסות אנו כוללים אנשים, כלי-רכב, כלי-נשק וכל שאר הדברים השייכים לצבא.

יסודות הכרחיים ללימוד הטקטיקה

בטרם נתחיל לנסות ללמוד כיצד משתמשים בגייסות בקרב עלינו לדעת מספר עובדות יסודיות: כיצד מאורגנים הגייסות, מהו ההרכב שלהם ומה יכולים הם לעשות. אם לא נדע זאת, נתכנן להשתמש בטנק במקום שבו טנק אינו יכול לנוע, או נתכנן להנחית אש תותחים על מקום הנמצא מעבר לטוח פגזיהם, צריכים אנו לדעת כמה משא יכולים לשאת בן-אדם וכלי-רכב, כמה כלי-רכב יש בפלוגת הובלה, או מה יכולה לבצע מחלקת פלסים.

הבה נלך בדרך ההגיון בלימוד דברי-יסוד אלה. נעמיד עצמנו במקומו של החייל הרוצה לדעת אותם. כלום לא מוטב לבקר אצל סוללת תותחים, ולראות במו עיניך את חייליה בשעת פריסה ובשעת ירי, או לשבת אצל בקר-אש כשעה בעת שהוא מבקר את אש התותחים? מדוע לא תדון עם אנשי חיל-ההובלה עצמם על המעלות והחסרונות של טבלאות-ההעמסה? היה נוכח בתטלג'יים (תרגילים טקטיים ללא גייסות) של חילות אחרים, אך לא כמשקיף, אלא כמשתתף. אם נתכנן את לימודינו לפי הדרך המעשית, כמעט שנוכל לחשב בכוחות עצמנו את המבנה הארגוני של היחידות השונות, שהרי הוא — מכל מקום, צריך הוא להיות — מבוסס הגיונית על הצרכים. עלולים אנו לטעות מעט בחישובינו, אך לפחות נדע

מה יכולים לעשות החילות והשרותים האחרים, ומה אין הם יכולים לעשות. וחרי זהו היסוד לכל ידיעה טובה בטקטיקה.

דרושה ידיעת עקרונות-המלחמה

עקרונות המלחמה! מה הם? כללים שיש לקיים אותם, מי החליט שמספרם עשרה? מי החליט שאנו, אנשי הצבא האוסטרלי, מצויים לקיים עקרונות אלה ואלה? אם הללו הם כללי מלחמה המבוססים על מסעי-מלחמה, נסיון ולימוד מן העבר, מדוע יש עקרונות שונים לאומות שונות? מובן שהעקרונות אינם כה שונים. ההבדלים — קלים בלבד, ונובעים מגישות שונות בפירוש העקרונות ובהגדרתם. האם זהו נושא משעמם נוסף? אין הוא בהכרח כזה, אך לעיתים קרובות מלמדים אותו בדרך משעממת, כמה וכמה פעמים שמענו מדריך העמל קשות בשיעור שאינו מכיל אלא רשימה של עקרונות — תחילה דיון על ההבדלים בין הצבאות השונים, המאפשר לך לחטוף תנומה בת עשרים דקות, ואחרי-כן התרגיל הישן-נושן, "כיצד היית אתה מסדר אותם לפי חשיבותם?" — והשיעור בן חמישים הדקות נגרר לסימום המייגע.

מדוע לא נביא דוגמאות אחדות של מבצעים מוצלחים, אשר בהם נשמרו עקרונות המלחמה. הדבר יכניס לשיעור ענין וממשות. אין צורך לעסוק בטקטיקה גבוהה, באסטרטגיה ובהיסטוריה צבאית. אפשר להביא דוגמאות מרמת גדוד, פלוגה ויחידות מקבילות לאלה.

עם זאת, הבה נזכור כי שמירה על העקרונות בלי לסור מהם ימין או שמאל אינה כשלעצמה ערובה להצלחה. לאויב יש הרבה מה לומר בענין זה. הגורמים שאינם ידועים מראש יקשו עוד יותר על השגת ההצלחה — כגון מזג-האוויר, או הגורם האנושי (למשל, מסירת ידיעה במועד הנכון עלולה לסייע להצלחה, ולהיפך — מסירת פקודה באיחור עלולה לגרום למפלה).

עידכון הטקטיקה

יכולים אנו לודא, לפחות, כי הטקטיקה הועירה שלנו מתאימה לעמידה בכל מצב שבו אנו עלולים להמצא.

יכולים אנו לאמן את עצמנו לערוך את גייסותינו לקראת הקרב ובעת הקרב. אבל איזה קרב? יכול אני להשיב על כך רק בציטטה מדבריו של איש ושמו סון טצ'ז'י, אשר אמר, בין הרבה דברים אחרים: "אם יודע אתה את האויב, ויודע את עצמך, יכול אתה ללחום מאה קרבות בלי שתירד עליך שואה".

1) חכם-מלחמה סיני, שחי 500 שנה לפסה"נ, בקירוב. ספרו "חכמת המלחמה" הופיע בעברית, בהוצאת "מערכות". — המערך.

התשובה על כך תהיה תמיד "לא".

• "מה אני רוצה לדעת?"

יתכן שתמצא לדעת היכן אגפיה של עמדת האויב, או שתמצא לודא נכונות דוחי-תצפית המוסרים על מיקום טנקים וחפרות של האויב, או שתמצא לדעת כמה זמן יוקצה לך להכנת עמדת-מגן.

• "כיצד אשיג ידיעות אלה?"

על ידי סיור, ממפקד הממונה עליך, מדוחים, מלימוד תצלומי-אוויר, או מפטרולים.

הידיעות הן חיוניות. אינך יכול לתכנן בלעדיהן.

הגורמים שעלי להתחשב בהם בהערכת-המצב

מוטב שלא נסתבך; נסתפק בדרך כלל בשלושה גורמים בלבד — האויב, הקרקע והזמן. לעיתים נדירות נצטרך להתחשב בגורמים כגון ליקוי-לבנה וגורמים יוצאי-דופן אחרים.

ה א ו י ב

הבה נשקול את האויב, את כלי-נשקו, ואת הטקטיקה שלו כשהם נתונים בתנאים הידועים לנו. אם נסתכל בהם מנקודת המבט של המשימה שלנו — של המטרה — נוכל לראות מה עלינו לעשות כדי לנגוד את השפעת פעולה אפשרית של האויב, ופעולת-נגד אפשרית שלו.

הרי דוגמה פשוטה. מפקד מחלקה מעריך את המצב לקראת התקפה על מוצב-חוף של האויב. הידיעות שבידו כוללות עובדה האומרת כי ממוצב-האויב נשמע קולם של מקלע-בינוני מספר תת-מקלעים ומספר רובים. מן ההגיון שיאמר:

"מסקנה — יש כנראה כיתה בשטח ההוא".

"מסקנה — מאחר שיש לי מחלקה בת שלוש כיתות רובאיות וכיתת נשק-מסייע — הנני חזק די הצורך לתקוף".

והוא הולך בלב שמה לתקוף, ונקצר עם כל כוחו באש שני מקלעים-בינוניים — ואולי יותר — הממוקמים בעורף!

מפקד המחלקה הנבון יאמר: —

"מסקנה — יש כנראה כיתה בשטח ההוא".

"מסקנה — יתכן שיש שם מספר כיתות המסייעות זו לזו".

"מסקנה — עלי לסייר סיור יסודי כדי לדעת היכן הם אגפיה ומהו עומקה

של עמדה זו, שהיא לכאורה עמדת כיתה".

לאחר שקבעת כי מצויים עוד שני מקלעים-בינוניים בעומקה של העמדה,

דע את האויב — חלכה למעשה

טועים אנו בחשבנו על אויבנו כפי שהכרנו אותו, — ויהיה זה גרמני, יפני, איטלקי, צפון-קוריאני, או סיני — ולא כפי שהוא מתפתח כעת; ולעיתים קרובות מדי משתמשים אויבנו בשרגילים בטקטיקה שלנו, כנגדנו — וזאת כאשר אין אנו חושבים בתרגילינו על האויב אלא במושגים כלליים מאוד. והרי אין צורך להסביר שעלינו ללמוד את יריבנו בפרטי-פרטים. אם אין אנו יודעים עליו אלא מעט, או לא כלום, אל לנו לקוות שנדע לפעול נגדו.

אין זו רבותה גדולה. מתאגרפים, קבוצות כדורגל, אנשי-כספים וציידות-מליונרים בלונדיות — כל אלה לומדים את יריביהם, ויוצאים מזה ברוח ניכר. שומה עלינו, איפוא, ללמוד את אויבנו הצפויים, את תכונותיהם, את כלי-

נשקם ואת הילכתם הטקטית. אין ספק שהם לומדים אתנו. והערה אחרונה על האויב. הוא אינו "ענק". הוא בן-אדם ובו כל התוקפות

וכל התורפות של בן-האדם. עלינו לנקוט אמצעים נגד התוקפות ולנצל לתועלתנו את התורפות.

ביצועה של משימה טקטית מתחיל בהערכת-המצב

כיצד ניגש לביצוע של משימה? עלינו להשיב תחילה על ארבע שאלות חיוניות:

- מה הוטל עלי לעשות?
 - על אלה דברים עלי לחשוב כדי שאדע כיצד לעשות זאת?
 - היש יותר מדרך אחת לעשות זאת?
 - באיזו מן הדרכים האלו אבחר, וכיצד אבחר בה?
- וזהו כמובן כל תורת הערכת-המצב — על רגל אחת. החשוב מכל הוא שלא תטעה בקביעת "מה הוטל עלי לעשות?" בזאת עליך להיות ודאי לגמרי.

הצעד הבא — ידיעות

ידיעות על מקום עמדות האויב, סוגי כלי-נשקו וכוננותיו, מכשולים קרקעיים העלולים לעכב את התקפתנו או לעזור לנו בהגנה על עמדותינו — ידיעות על דברים אלה אינן נופלות מן השמיים. יש להשיגן. בין אם המדובר במפקד דיבויזה המתכנן מבצע יום ובין אם המדובר במפקד מחלקה שנתקל במפתיע באויב, — על שניהם לקבוע מהן מטרותיהם ("מה הוטל עלי לעשות?"), ולשאול את עצמם את השאלות הבאות:

- "היש לי כל הידיעות הדרושות לי?"

החלט כיצד תטפל בהם. האם ניתן לכבוש אותם בהסתערות-פתע, או שיש לשתקם תחילה באש, ואחר כך לבערם.

השאלות הצריכות לתשובות הן:

- היכן האויב נמצא?
- מה יש לו?
- מה הוא עושה עכשיו?
- מה עלול הוא לעשות?

ה ק ר ע

וכן גם ב"קרקע". יתכן שבחורנו העושה את הערכת-המצב הנו בוטניקאי מומחה וגיאולוג מוסמך, אבל שעה שהוא מתאמץ להגיע אל גרוננו של האויב, או למנוע את האויב מלהגיע אל גרוננו שלו עצמו, אין הוא צריך לנצל הזדמנות זאת כדי לרענן את ידיעותיו המקצועיות. כמה וכמה פעמים ראינו את בחורנו זה כשהזמן דחוק, מאבד זמן יקר בהחילו את הערכת הקרקע כך, "השטח כלפי צפון הוא קרקע גלית פתוחה, מכוסה שיחים בשלב הפריחה הראשון שלהם, ומינים מעורבים של עצים שגובהם משתנה משלושה מטרים עד עשרה מטרים. השכבה העליונה של הקרקע היא אדמת כורכר ואבנים וולקניות מחלחלות. מצויים מספר ערוצים..."

איזו מסקנה נסיק מכל זה? כי "השטח כלפי צפון הוא קרקע גלית פתוחה..." ותו לאו.

והרי ממילא נדון בקרקע בפרטי פרטים כאשר ניגש לשקול את הגישות לעמדה. לשם מה הכפילות?

באשר לקרקע, מוטב שנשאל שאלות עיקריות אלה:

- איזוהי הקרקע החולשת על השטח?
- היכול אני להשתמש בה, ולמנוע את האויב מלהשתמש בה?
- מה הן הגישות אליה?
- מהי הקרקע המחפה על הגישות?
- מה הם המכשולים?

ה ז מ

שלוש הן השאלות:

- בעוד כמה זמן אוכל לנוע?
- עד היכן אגיע לפני האויב?
- כמה זמן יידרש לביצוע המבצע?

וכלל חשוב:

"עלי לחסוך כל דקה שאוכל".

התשובה לשאלה "בעוד כמה זמן אוכל לנוע?" תלויה במידת האתראה שקבלתי, בזמן שעלי להקצות לסוירים ולתכנון, בשיקולים מנהלתיים בתספוקת וארוחות.

"עד היכן אגיע לפני האויב?" — כלומר, לפני שהאויב יגיב.

והי שאלה חשובה. היא מעלה בדעתך הטעיות, תזוזות-לילה, איבוד-דרך וכיוצא בזה.

על השאלה "כמה זמן יידרש לביצוע המבצע?" אי אפשר להשיב תשובה מדויקת. אל תקבע פרקי-זמן קצרים מדי. מוטב שתגיע לקו-היציאה עם כל כוחך, בשלוח וללא דוחק בזמן, מאשר תגיע שמה במצב-רוח של "הגעתי ברגע האחרון ממש, ולעזאזל כבר שעת ה'ש', ושכחתי לקחת את...". מאידך גיסא, עשה הכל במהירות כמידת האפשר, שכן שומה עלינו לזכור בכל עת ותמיד: — "עלי לחסוך כל דקה שאוכל".

אנו חוסכים דקות על ידי מתן פקודות אתראה, הכנות-במקביל, ותכנון-מראש. וכל זאת — כדי שבהננת הפקודות יהיו הגייסות מוכנים לתזוזה.

מ ז ג - ה א ו י ר

במסיבות מסוימות יש להביא בחשבון גורמים כגון "המצב האווירי" "מזג-האוויר" "המצב המנהלי". נתעכב מעט על "מזג-האוויר", שגם הוא מיותר בתנאים רגילים ואין להזכירו אלא אם כן עלולה תמורה בלתי צפויה בתנאים האקלימיים להשפיע על בחירת נתיבי-ההתקדמות או על קביעת היעד.

כאן עולה בזכרוני הדגמה להסקת מסקנות נכונה. נוסע אני אחרי מכונית הנהוגה בידי גברת, ליד הגברת יושבת חברתה. הנהגת מוציאה זרועה אל מחוץ לחלון. מה עלי להסיק מזאת? האם היא —

מסמנת שרצונה לעצור? אומרת "הביטי, יורד גשם", או "הביטי, הולכת שם פלוסי שלנו"? מסמנת שרצונה לפנות ימינה? מראה לחברתה מספרה חדשה? מייבשת את הצבע שעל צפרניה?

המסקנה הנכונה היחידה, רבותי, היא שהחלון פתוח.

האפשרויות הפתוחות לפני

האם יש יותר מדרך אחת לבצע את המשימה? אם יש עוד דרך ממשית

ומובנת מאליה, אמור אותה. אולם אין צורך לומר: —

"להתקדם ולחצות את הנהר בנקודה א', ולתקוף מנקודה ב'."

יתרונות — האויב לא יצפה לי בכיוון זה (מובן שלא — ראה להלן חסרונות — רוחבו של הנהר מאה ושלושים מטרים ועומקו שניים וחצי מטרים, ואין לי סירות סער ולא סירות אחרות. מחוסר צמחיה מתאימה אינני יכול לנפק לכל איש קנה-קש, שינשום דרכו בהלכו על הקרקעית... על כן לא אבחר בדרך זו".

התכנית

הגעת לשלב שבו צריך אתה להשיב על השאלה "במה אבחר וכיצד?" בל לחשוש שמא יוכיחו אותך על טעות.

זכור שהמדובר הוא רק בתוכנית בקוים כלליים, ולא בפקודת מבצע. אולם קוים כלליים אלה צריכים להספיק להוצאת פקודות מפורטות על ידיך או על ידי קציני-מטה שלך.

מה צריכה, איפוא, להכיל תוכנית כזו? ננסה להשיב על כך.

- המשימה — זו חיונית.
 - המבצע כולו בקוים כלליים. הגייסות שיקחו בו חלק — מתחמיהם, או גזרותיהם, או יעדיהם.
 - מיקום החילות-המסייעים או כלי-הנשק המסייעים.
 - תוכנית-אש בקוים כלליים.
 - מקום מפקדות, שטחי הערכות, קווי-התחלה, צירים, כפי הנדרש.
 - שעת ה"ש" ומועדים חיוניים אחרים.
- אם הנך מפקד-מחלקה לא תזדקק ליותר מפרטים אלה כדי לחבר את פקודתך.

דרושות פקודות מושלמות

רבים הם הקצינים ומפקדים-שאינם-קצינים התובעים מפקודיהם שיהיו קוראי-מחשבות. רבים הם התובעים מפקודיהם כי יעשו דברים בלי שיאמרו להם כי עליהם לעשותם. לעיתים תכופות אנו שומעים את המשפט, "הו, הם יעשו זאת אבטומטית!" אלא שהם לא יעשו זאת, ובפקודה תהיה נקודת תורפה. יש שמשגה קט יחיד מביא לכשלון ולתבוסה. תמיד עלינו לפעול מתוך הנחה שאיש לא יעשה דבר אלא אם כן יקבל פקודה לעשותו — ושעל הפקודות להיות מושלמות בכל פרטיהן.

הדרכה מפולפת

מרבית יתר על המידה ללמד טקטיקה על גבי לוח. קל לו למדריך להציג לביתו הגנה היקפית וסיוע הדדי על גבי לוח שטוח. הגה — ארבע פלוגות

המסומנות במעגלים, הנתונים ברוחים קצובים בתוך מעגל גדולי, שהוא אחד מתוך שלושה מעגלים שבתוך משולש חטיבתי. היציים משתלחים מכל מעגל, מתלכדים למשעי זה בזה וסוגרים על כל נקודות המצפן, — ואיזה יופי של עומק! זוהי דרך קלה ללמד, ולנבועים מדעת — ללמוד. אלה הם החיצים המורים על תנועות כיתור, איגופים משמאל והבקעות, האהובים כל כך על קוראי העיתונים. הבה נשמר מפני שיטת הדרכה זאת. הבה נביך, כי שרטוטים על גבי לוח אינם יכולים להראות אלא עקרונות וסכימות של דרכי-מעשה. לימוד הטקטיקה על מפות טוב אך במקצת מזה.

הדרך האחת והיחידה

הדרך המעשית היחידה ללמוד טקטיקה היא ללמדה על פני-הקרקע, עם גייסות. התחל בכיתה. במחלקה, בפלוגה והלאה מזה הטקטיקה אינה אלא ואריאציה של טקטיקת הכיתה. כלי-זיון גרעיניים, טלביזיה טקטית וג'יפים מעופפים לא ישנו את הכלל הישן נושן — אש ותנועה (שהם הבסיס לכל טקטיקה), ואת עקרונות המלחמה הבדוקים והמנוסים.

על אומץ-הלב

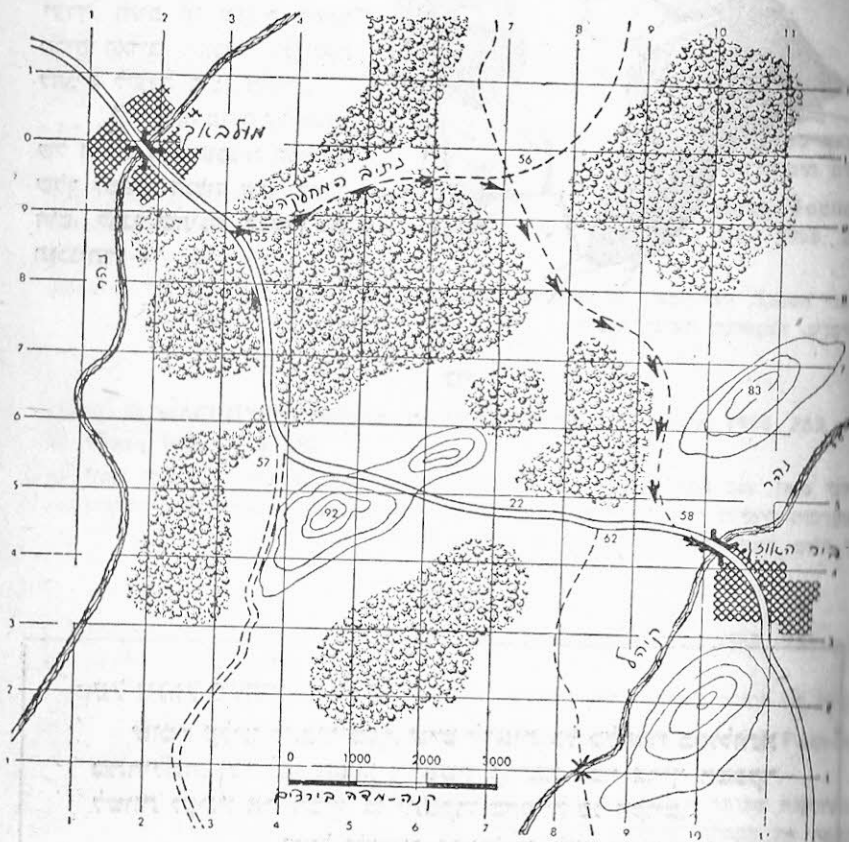
מגדיר אני אומץ-לב אמיתי כתחושה נכונה של מידת הפכפכה, ונכונות נפשית לעמוד בה.

הגנרל שרמן, ממציאי הצפון במלחמת האזרחים האמריקאית

מפקד הכיתה. סיור-עין מגלה תותח נגד-טנקי אחד וכפלוגה של רגלים מחופרים לאורך קו הרכס של הגבעה. מה יהיו פעולותיך ופקודותיך בזמן זה, כדי שתשלים את משימתך. (ראה מפה 1).

פתרונות

1. ברור כי כוח האויב גדול מדי, ואין המחלקה יכולה להתגבר עליו. הואיל והזמן הוא הגורם הקובע ביותר במצב זה, ומאחר שמפקד הגדוד לא הקצה

מפה 2 (1000 ירד — כ־915 מטר)

כיצד היית עושה זאת אתה?

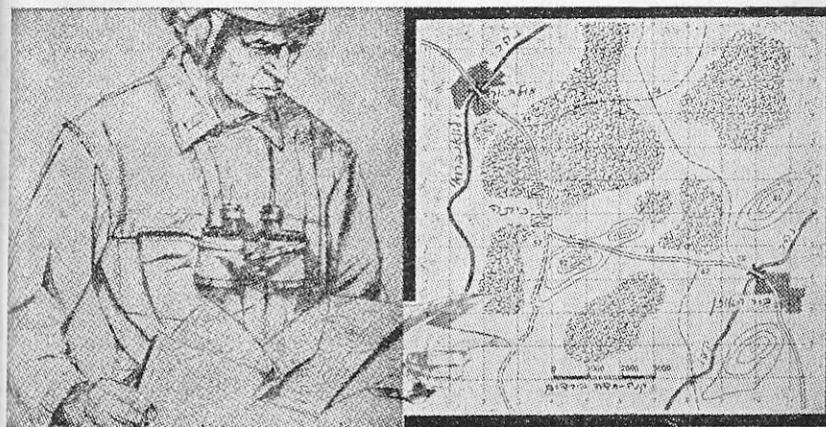
הקפיטן ר. ל. לאיילס

המצב

אתה מפקד מחלקת הסיור של גדוד הטנקים ה-1. גדודך ניצל את ההצלחה של מבצע ונתקל עד כה רק בהתנגדות קלה מצד האויב. הגדוד נעצר בקרבת מולבאך, ומצטייד מחדש בדלק ובתחמושת. הוא ימשיך בהתקדמות בכביש מס' 22 בעוד כשעה. מפקד הגדוד פקד עליך לנוע מיד לבירהאוזן, כדי לסייר ולתפוס את הגשר שעל הנהר קיהל. מטוסינו דיווחו כי הגשר עדיין שלם. עליך לקבוע את יכולת הגשר לשאת משאות, או — אם הגשר נהרס כולו, או בחלקו — למצוא מקום נוח לחציית הנהר, כדי לודא התקדמות רצופה של הגדוד. הוצאת את הפקודות הדרושות למחלקתך, והנך נע עתה למשימתך על כביש מס' 22.

הבעיה

בהתקרב כיתת הגישוש המוליכה שלך לצומת 57, נורית עליה אש נשק-קל מהגבעה 92. כיתת הגישוש נסוגה אל מאחורי מחסה, ואתה הצטרפת אל

מפה 1 (1000 ירד — כ־915 מטר)

מודף ספרים

כללי

P. KANNICK: The Flag Book. M. Barrows & Company, 1957, 197 pp., \$ 3.50, הספר המעודכן ביותר על כל דגלי העולם. מכיל קרוב ל-900 הדפסים צבעוניים של דגלים, שלטי-אבירים וסמלים. כולל דגלי מדינות שקמו לאחרונה — הפדרציה המלאית, גאנה, לוב, מרוקו, תוניסיה, סודן. מקיף, כמו כן, דגלי נשיאי מדינות ודגלים רשמיים נוספים, לרבות דגלים מן התחום הצבאי.

יבשה

BASIC TRAINING GUIDE. Military Service Publishing Company, U. S. A., 1958, 228 pp., illustrated, Index, \$ 3.50.

הוצאה מעודכנת של "המדריך לאימון בסיסי" מטעם צבא ארה"ב. אין המדריך בא למלא את מקום חוברות ההדרכה; הוא מיועד לרענון ידיעות ראשוניות, ללימוד מהיר בשעת חירום.

CAPT. M. L. WORLEY: New Developments in Army Weapons. Tactics, Organization and Equipment. Military Service Publishing Co., 1958, 261 pp., illustrated, Index, \$ 3.50.

נדברי המחבר, זוהי תמצית כל החידושים בצבא ארה"ב, אשר הותר פרסומם לציבור — בשדה החימוש, הטקטיקה, הארגון והציוד.

ים

CAPT. D. MACINTYRE: Jutland. W. W. Norton & Company, 1958, 282 pp., ill., Maps, Index, \$ 3.95.

ביוני 1916, 248 אניות מלחמה בריטיות וגרמניות, ובהן 103,000 איש, נטלו חלק באחת מן המערכות הימיות הגדולות ביותר בדברי הימים — מערכה אשר תוצאותיה שנויות במחלוקת עד היום. בספר תיאור "צעד-בצעל" של מערכת יוטלנד זו.

אוויר

I. MACKERSEY: Into the Silk. W. W. Norton & Company, 1958, 251 pp., illustrated, Index, \$ 3.95.

קובץ של תיאורי קפיצות-חירום במצנחים, החל בקפיצה הראשונה — של הרולד האריס, ב-1922.

R. G. HUBLER: SAC: The Strategic Air Command. Duell, Sloan & Pearce, 1958, 280 pp., \$ 4.50.

מהידועות שהותר פרסומן, על אודות "פיקוד האוויר האסטרטגי" של ארה"ב, עלה בידי המחבר לתאר את הקמתו, צמיחתו, ציודו, אימונו, איושו ותפעולו של כוח-הלם גרעיני ארוך טווח זה, אשר בו שמה אמריקה את עיקר מבטחה כמונע-מלחמה.

למחלקתך נתיב מיוחד להתקד-מות. אתה מחליט לעקוף את עמדת האויב. כדי להגיע בהק-דם האפשרי אל יעדך.

2. לאחר עיון במפתך אתה מחליט להגיע את מחלקתך לצומת 55, ואחרי-כן מזרחה, בשביל לצומת 56, ואחרי-כן ל-דרום-מזרח לצומת 58, ואל יעדך. נתיב זה מעניק הסתר מכוח האויב, ויאפשר למחלקה להגיע ליעדה בזמן מוערי.

3. אתה מדוח על מצבו של האויב ועל תוכנית הפעולה שלך למפקד הגדוד שלך באל-חוט, לפני שתיגש לבצע את תוכניתך.

על ניהול מלחמה

שומה עלינו להכיר בכך, שיש לראות כל מלחמה בכללותה מתחילתה, וכי למן הצעד הראשון קדימה כבר צריך המפקד לשוות לעיניו את הסוף, בו יתמקדו בהכרח כל הקווים. הגנרל קלאוביץ, הכסי-מלחמה גרמני במאות הי"ח והי"ט

דואר רשמי

ק"ז-50

צמח חיים

168281/ק

שד"י ויצמן 38

קרית מוצקין